

O T S U S

Tallinn

13.03.12 nr 9.1-3/12-007

OÜ Kose Vesi veeteenuse hinna koostölastamise kohta

1. Hinnamenetluse alustamine

02.02.2012 registreeriti Konkurentsiametis (edaspidi KA) OÜ Kose Vesi (edaspidi KV) taotlus koos selle juurde lisatud materjaliga (edaspidi Hinnataotlus) veeteenuse hinna koostölastamiseks vastavalt ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse¹ (edaspidi ÜVVKS) § 14 lg 1.

ÜVVKS § 14 lg 1 kohaselt võib veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest võtta alljärgnevaid tasusid (edaspidi veeteenuse hind):

- 1) tasu võetud vee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 3) tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 4) abonenttasu.

KV pakub veeteenust järgmistes piirkondades ja reoveekogumisaladel:

- 1) Kose alevik asub reoveekogumisalal „Kose“ registrikoodiga RKA0370050, mille reostuskoormus on 2 300 ie-d;
- 2) Kose-Uuemõisa alevik asub reoveekogumisalal „Kose-Uuemõisa“ registrikoodiga RKA0370049, mille reostuskoormus on 1000 ie-d;
- 3) Ravila küla asub reoveekogumisalal „Ravila“ registrikoodiga RKA0370046, mille reostuskoormus on 500 ie-d;
- 4) Oru küla asub reoveekogumisalal „Oru“ registrikoodiga RKA0370048, mille reostuskoormus on 400 ie-d;
- 5) Karla küla asub reoveekogumisalal „Kuivajõe“ registrikoodiga RKA0370582, mille reostuskoormus on 200 ie-d;
- 6) Vardja küla asub reoveekogumisalal „Vardja“ registrikoodiga RKA0370045, mille reostuskoormus on 300 ie-d;
- 7) Palvere küla asub reoveekogumisalal „Palvere“ registrikoodiga RKA0370047, mille reostuskoormus on 200 ie-d;
- 8) Sepa küla asub väljaspool reoveekogumisala;

¹ RTI 1999, 25, 363; 2010, 56, 363

Hinnataotluses soovis KV kooskõlastada ühtset veeteenuse hinda kõikidel reoveekogumisaladel.

ÜVVKS § 14¹ lg 3 sätestab, et kui vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust nii üle kui ka alla 2000 ie suuruse reostuskoormusega reoveekogumisalal, kuid soovib hinnataotluse alusel kehtestada nende piirkondade jaoks ühesuuruse veeteenuse hinna summaarsete kulutuste alusel, esitab ta kõiki reoveekogumisasid hõlmava hinnataotluse kooskõlastamiseks KA-le. ÜVVKS § 14 lg 6 tulenevalt võib vee-ettevõtja, kes osutab veeteenust mitmel erineval reoveekogumisalal, kõigi piirkondade osas kehtestada ühise veeteenuse hinna, arvestades ÜVVKS § 14 lõikes 2 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid.

Ülaltoodust nähtub, et KV-l on ÜVVKS § 14¹ lg 3 ja ÜVVKS § 14 lg 6 tulenevalt õigus kehtestada ühtne veeteenuse hind kõikidel reoveekogumisaladel.

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätku-suutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanalisatsiooni arendamine ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arendus-piirkonnas, kus ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14² lg 1 tulenevalt peab hinnataotluse aluseks olev dokumentatsioon KA-l võimaldama kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Selleks, et KA-l oleks võimalik ÜVVKS § 14² lg 1 tulenevalt kontrollida, kas taotletav veeteenuse hind sisaldab üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust, on vee-ettevõtjal ettenähtud kulude eristuskohustus raamatupidamises.

ÜVVKS § 7² lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja lisaks Konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 18 lg 1 punktis 2 sätestatud nõuete täitmisele pidama oma raamatupidamises kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa:

- 1) veevarustus;
- 2) reovee ärajuhtimine ja puhastamine;
- 3) sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine;
- 4) käesoleva lõike punktides 1 – 3 nimetatud tegevustega seotud lisateenused;
- 5) liitumistasud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 6) muu tegevus.

ÜVVKS § 7² lg 2 kohaselt tuleb § 7² lg 1 punktides 1 - 4 nimetatud kulude juures eraldi välja tuua tagastamatu abi raames soetatud varad.

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 5 lg 1 tulenevalt on KA-l õigus määrata kaalutlusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. HMS § 5 lg 1 tulenevalt on KA välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel² hinna taotlemise vormid (edaspidi Küsimustik) exceli tabelite kujul: „Detailne küsimustik vee-ettevõtjatele“ ja „Lihtsustatud küsimustik vee-ettevõtjatele“. Küsimustikud on välja töötatud KonkS § 18 lg 1 p 2; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3 ja ÜVVKS § 14 lg 1, 2

² Avaldatud KA koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Energeetika- ja veeteenistus/Vesi/Hinnataotluse vormid

lähtuvalt ning täidetult sisaldavad andmeid, mis vastavalt ÜVVKS § 14² lg 1 võimaldavad KA-l kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg-s 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust. Küsimustike täitmisel on võimalik juhinduda KA poolt välja töötatud ja koduleheküljel avaldatud „Hinnataotluse esitamise juhendist“³.

ÜVVKS § 14 lg 9 lähtuvalt töötab KA välja juhendi “Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted”⁴ (edaspidi Juhend) ning avaldas selle oma koduleheküljel. Juhendi välja töötamisel on arvestatud ÜVVKS § 14, 14¹, 14² sätetega, millest lähtuvalt kujuneb veeteenuse hind vee-ettevõtja põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse jagamisel müügitahuga (Juhendi punktid 7.3; 7.5; 7.6), s.t kulupõhiselt.

Juhendi punktist 4.8 lähtuvalt kasutab KA veeteenuse hinda lülitatavate tegevuskulude põhjendatuse kontrollimisel alljärgnevat meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 2) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh. eksperthinnangud);
- 3) vee-ettevõtja tegevuskulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

Müügitahu analüüsimisel kasutab KA Juhendi punktist 4.1 lähtuvalt alljärgnevat meetodeid:

- 1) müügitahu dünaamika (s.h eelmiste perioodide müügitahud, majandusprognosid, pikaajalises arengukavas prognoositav veetarbimine, jm näitajaid);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

ÜVVKS § 14 lg 2 punktist 5 tulenevalt peab veeteenuse hind tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Investeeritud kapital on Juhendi punktist 5.7 või 5.12 tulenevalt ettevõtja raamatupidamises kajastatud reguleeritavas tegevuses kasutatava põhivara bilansiline jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus ehk reguleeritava vara väärtus. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Juhendi punktist 6.1 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus reguleeritavale varale põhjendatud tulunormi rakendamisel.

ÜVVKS § 14² lg 10 tulenevalt on KA kohustatud küsima valla- või linnavalitsuselt arvamust hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

ÜVVKS § 14² lg 7 kohaselt peab vee-ettevõtja KA-l lubama käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida oma raamatupidamist, põhjendama veeteenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

ÜVVKS § 14² lg 4 kohaselt tehakse hinnataotluse koostööstamise otsus 30 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib KA või kohalik omavalitsus pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

ÜVVKS § 14² lg 11 kohaselt peatub hinnataotluse menetlemise tähtaeg, kui KA-le ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse koostööstamiseks.

³ Avaldatud KA koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Energeetika- ja veeteenistus/ Vesi/ Hinnataotluse vormid.

⁴ Juhend on avaldatud KA koduleheküljel (<http://www.konkurentsiamet.ee>, menüüst Energeetika- ja veeteenistus/Vesi/Hinna koostööstamise meetodid ja juhendid). Juhendit rakendatakse veeteenuse hindade koostööstamisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi KA regulatsiooni alla kuuluvate vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade koostööstamisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks. Nimetatud juhendit võivad kasutada ka kohalikud omavalitsused veeteenuse hindade koostööstamisel.

1.1 Taotleja andmed

KV osutab veeteenust Harjumaal, Kose vallas. Alates 1993.a.-st oli Kose vallas vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutajaks AS K.U.Mell, mille üks iseseisev majandusüksus oli veemajandus. Kuna ÜVK varad vajasisid kaasajastamist ning eraomandis olevale ettevõttele ei antud tagastamatut abi ÜVK objektide rekonstrueerimiseks, siis Kose Vallavalitsus asutas 2003.a. lõpus iseseisva äriüksuse KV. KV kanti äriregistrisse osaühinguna 23.12.2002.a. registrikoodiga 10917886 ja asukohaga Kesk 7, Kose-Uuemõisa alevik, Kose vald, Harjumaa. KV Põhikiri kinnitati 28.11.2002.a. Osaühingu osakapitali suurus ettevõtte põhikirja järgi on 91 000 kr ehk 5 815,96 eurot, mis on muutumatuna püsinud KV asutamisest alates.

KV ainuomanik on Kose Vallavalitsus. KV-l on kolm juhatuse liiget: Margus Proos (isikukood 36203210262), Jüri-Tõnis Järvisalu (isikukood 34103240232) ja Ahto Talving (isikukood 36011290218). Ettevõtte majandusaasta algab 01. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

KV põhitegevus on vee tootmine, puhastamine ja tarbijate veega varustamine ning reovee ja sademevee ärajuhtimine ja puhastamine. KV pakub vee- ja kanalisatsiooniteenust Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila alevikes ning Oru, Sepa, Karla, Vardja ja Palvere külades Kose vallas, Harjumaal. KV kõrvaltegevusaladeks on kopp-laaduriga teenuse osutamine ja torustiku remonttööd klientide kinnistutel.

Alljärgnevalt on kajastatud KV tegevuspiirkonna kehtiv veeteenuse hinnakiri (vt Tabel 1) ja abonenttasu sõltuvalt tarbimismahust kuus (vt Tabel 2).

Tabel 1 KV kehtiv hinnakiri

Veeteenuse nimetus	Ühik	Tariif
Tasu võetava vee eest	€/m ³	1,00
Tasu reovee ärajuhtimise eest	€/m ³	2,08

Sealhulgas abonenttasu arvutatakse kehtiva hinnakirja kohaselt tulenevalt tabelis (vt Tabel 2) toodud tarbimisgruppidest.

Tabel 2 Abonenttasu sõltuvalt tarbimismahust kuus

Abonenttasu ühisveevärgiga liitunutele sõltuvalt tarbimismahust kuus:	Abonenttasu €/kuus
0 - 15 m ³	0,60
16 m ³ kuni 50 m ³	3,00
51 m ³ kuni 100 m ³	9,00
101 m ³ kuni 150 m ³	15,00
151 m ³ kuni 200 m ³	20,99
201 m ³ ja enam	29,99
Abonenttasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega liitunutele sõltuvalt tarbimismahust kuus	Abonenttasu €/kuus
0 - 15 m ³	0,87
16 m ³ kuni 50 m ³	4,35
51 m ³ kuni 100 m ³	13,04
101 m ³ kuni 150 m ³	14,99
151 m ³ kuni 200 m ³	30,44
201 m ³ ja enam	43,48

1.2 Menetluse käik

02.02.2012.a. esitatud Hinnataotluse kaaskirjas selgitas KV, et on jõudnud järeldusele, et on 18.10.2011.a. KA-le esitatud Hinnataotluse kohaselt taotlenud abonenttasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise klientidele, kellede tarbimismaht on tarbimisvahemikus 101-150 m³ kuus, ebaoproportsionaalselt vähe võrreldes teiste tarbimisgruppidega. Reovee ärajuhtimise ja puhastamise kulud tarbimisvahemikus 101-150 m³ kuus on reaalsuses osutunud suuremaks. Tulevalt eeltoodust pidas KV vajalikuks vaadata üle kulude jagunemine erinevate veeteenuste hindade vahel ning tagada, et oleks täidetud ÜVVKS § 14 lg 4, mille kohaselt ei tohi veeteenuse hind olla eri klientide või nende gruppide suhtes diskrimineeriv. Tulenevalt ÜVVKS § 14 lg 4 pidas KV vajalikuks esitada 02.02.2012.a. KA-le uue Hinnataotluse veeteenuse hindade kooskõlastamiseks, kus on korrigeeritud kulude ja lubatud müügitulu jagunemine erinevatele veeteenuse hindadele ja erinevatele kliendigruppidele.

22.02.2012 esitas KV korrigeeritud Hinnataotluse, millega KV täpsustas veeteenuse hindasid, tulenevalt asjaolust, et taotletavate veeteenuse hindadega saadav müügitulu oli suurem ÜVVKS § 14 lg 2 põhjal arvatud põhjendatud müügitulust 426,42 tuh.€.

Alljärgnevalt on ära toodud KV poolt 22.02.2012.a. kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnad:

- 1) Tasu võetud vee eest 0,9959 €/m³
- 2) Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest 2,0808 €/m³
- 3) Abonenttasu ühisveevärgiga liitunutele sõltuvalt tarbimismahust, mis on leitud eelneva aasta tegeliku tarbimismahu jagamisel 12 kuuga v.a juhul kui tarbija liitumine toimus aasta keskel. Sellisel juhul jagatakse tarbimismaht kuude arvuga, mil tarbija oli liitunud ühisveevärgi süsteemiga:

Tabel 3 Võetava vee tarbimismahupõhised kliendigrupid

Tarbimine kalendrikuus	Abonenttasu €/kuus
0 - 15 m ³	0,60
16 m ³ kuni 50 m ³	3,00
51 m ³ kuni 100 m ³	9,00
101 m ³ kuni 150 m ³	15,00
151 m ³ kuni 200 m ³	21,00
201 m ³ ja enam	30,00

- 4) Abonenttasu reovee puhastamise ja ärajuhtimise teenusega liitunutele sõltuvalt tarbimismahust, mis on leitud eelneva aasta tegeliku tarbimismahu jagamisel 12 kuuga v.a juhul kui tarbija liitumine eelneval aastal toimus aasta keskel. Sellisel juhul jagatakse tarbimismaht kuude arvuga, mil tarbija oli liitunud ühiskanalisatsiooni süsteemiga:

Tabel 4 Reovee puhastamise ja ärajuhtimise tarbimismahupõhised kliendigrupid

Tarbimine kalendrikuus	Abonenttasu €/kuus
0 - 15 m ³	0,87/kuus
16 m ³ kuni 50 m ³	4,35/kuus
51 m ³ kuni 100 m ³	13,05/kuus
101 m ³ kuni 150 m ³	21,75/kuus
151 m ³ kuni 200 m ³	30,45/kuus
201 m ³ ja enam	43,50/kuus

KV ei esitanud 22.02.2011.a. esitatud hinnataotluses lisateenustega seotud hinnakirja KA-le kooskõlastamiseks, sest KV selgituste kohaselt ei ole tal selliseid klientidele osutatavaid lisateenuseid, millede osas ta omaks ainuõigust ning klientidel puuduks valikuvõimalus sama teenust osta mõnelt teiselt teenusepakujalt.

Alljärgnevalt on ära toodud KV poolt esitatud andmete põhjal koostatud tabel (vt Tabel 5) veeteenuse hinna kujunemise aluseks oleva lubatud müügitulu kohta.

Tabel 5 Lubatud müügitulu ja veeteenuse hinna kujunemine

Rea nr	Veeteenuse hind 2012	Ühik	Tasu võetud vee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	Abonenttasud kokku	Abonenttasu (vesi)	Abonenttasu (reovesi)	KOKKU veeteenuse hinnas
1	Abonentide arv	tk/kuus				492	454	
2	Müügimaht	tuh m ³	129,187	128,405				
3	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	10,915	13,165	0,040	0,016	0,023	24,12
4	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	10,6814	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	10,6814
5	Saastemaks	tuh €	0,0000	12,8754	0,0000	0,0000	0,0000	12,8754
6	Maamaksu kulu	tuh €	0,2336	0,2899	0,0398	0,0163	0,0234	0,5633
7	Kontrollitavad kulud	tuh €	68,130	132,235	12,936	5,313	7,624	213,30
8	Elektrienergia kulu	tuh €	14,6003	34,5451	0,0000	0,0000	0,0000	49,1454
9	Kemikaalide kulu	tuh €	0,0000	6,1468	0,0000	0,0000	0,0000	6,1468
10	Remondi- ja hoolduskulud	tuh €	1,4861	1,6490	0,3362	0,1381	0,1981	3,4713
11	Põhivahendite rendikulu	tuh €	0,0843	0,1309	0,0177	0,0073	0,0104	0,2329
12	Kulud mõõdetehnikale	tuh €	1,1732	0,0000	0,0892	0,0366	0,0525	1,2624
13	Kulud töövahenditele	tuh €	0,1770	0,2500	0,0352	0,0144	0,0207	0,4622
14	Hoonete ja ruumide rendikulud	tuh €	0,1058	0,2103	0,0260	0,0107	0,0153	0,3421
15	Bürookulud	tuh €	0,6823	1,1923	0,1544	0,0634	0,0910	2,0290
16	Transpordikulud	tuh €	6,0854	6,4664	1,2110	0,4973	0,7137	13,7628
17	Telekommunikatsioonikulud	tuh €	0,9402	1,8681	0,2313	0,0950	0,1363	3,0396
18	Kindlustuskulud	tuh €	0,4140	0,9632	0,1134	0,0466	0,0668	1,4907
19	Töötervishoiu ja -ohutuse alased kulud	tuh €	0,3417	0,8398	0,0973	0,0400	0,0573	1,2788
20	Lähetuskulud	tuh €	0,0938	0,1164	0,0160	0,0066	0,0094	0,2262
21	Koolituskulud	tuh €	0,0729	0,1129	0,0141	0,0058	0,0083	0,2000
22	Muud mitmesugused tegevuskulud	tuh €	5,7314	14,2215	1,6220	0,6661	0,9559	21,5749
23	Kapitaliseeritavad tegevuskulud	tuh €	0,3566	5,2863	0,4637	0,1904	0,2733	6,1066
24	Tööjõukulud	tuh €	35,7850	58,2359	8,5091	3,4944	5,0146	102,5300
25	Kapitalikulu	tuh €	21,472	55,942	9,174	3,767	5,406	86,59
26	Põhjendatud tulukus	tuh €	28,141	65,844	8,428	3,462	4,966	102,41
27	Lubatud müügitulu	tuh €	128,658	267,186	30,578	12,599	18,020	426,42
28	Veeteenuse hind	€/m ³	0,9959	2,0808				

Alljärgnevalt on eraldi välja toodud tabelid võetud vee abonenttasu (vt Tabel 5.1) ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse abonenttasu (vt Tabeli 5.2) kujunemise kohta.

Tabel 5.1 Abonenttasu võetava vee eest kujunemine tarbimismahupõhiste kliendigruppide lõikes

Rea nr	Veeteenuse hind 2012	Ühik	Abonenttasu (vesi) kokku	s.h 0-15 m³ kuus	s.h 16-50 m³ kuus	s.h 51-100 m³ kuus	s.h 101-150 m³ kuus	s.h 151-200 m³ kuus	s.h 201 m³ ja enam kuus
1	Abonentide arv	tk/kuus	492	399	44	33	5	3	8
2	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	0,016	0,0037	0,0021	0,0046	0,0012	0,0010	0,0037
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
4	Saastemaks	tuh €	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
5	Maamaksu kulu	tuh €	0,0163	0,0037	0,0021	0,0046	0,0012	0,0010	0,0037
6	Kontrollitavad kulud	tuh €	5,313	1,22	0,67	1,51	0,38	0,32	1,22
7	Elektrienergia kulu	tuh €	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
8	Kemikaalide kulu	tuh €	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
9	Remondi-ja hoolduskulud	tuh €	0,1381	0,0316	0,0174	0,0392	0,0099	0,0083	0,0317
10	Põhivahendite rendikulu	tuh €	0,0073	0,0017	0,0009	0,0021	0,0005	0,0004	0,0017
11	Kulud mõõtetehnikale	tuh €	0,0366	0,0084	0,0046	0,0104	0,0026	0,0022	0,0084
12	Kulud töövahenditele	tuh €	0,0144	0,0033	0,0018	0,0041	0,0010	0,0009	0,0033
13	Hoonete ja ruumide rendikulud	tuh €	0,0107	0,0024	0,0013	0,0030	0,0008	0,0006	0,0025
14	Bürookulud	tuh €	0,0634	0,0145	0,0080	0,0180	0,0045	0,0038	0,0145
15	Transpordikulud	tuh €	0,4973	0,1138	0,0627	0,1412	0,0356	0,0299	0,1141
16	Telekommunikatsioonikulud	tuh €	0,0950	0,0217	0,0120	0,0270	0,0068	0,0057	0,0218
17	Kindlustuskulud	tuh €	0,0466	0,0107	0,0059	0,0132	0,0033	0,0028	0,0107
18	Töötervishoiu ja -ohutuse alased kulud	tuh €	0,0400	0,0091	0,0050	0,0113	0,0029	0,0024	0,0092
19	Lähetuskulud	tuh €	0,0066	0,0015	0,0008	0,0019	0,0005	0,0004	0,0015
20	Koolituskulud	tuh €	0,0058	0,0013	0,0007	0,0016	0,0004	0,0003	0,0013
21	Muud mitmesugused tegevuskulud	tuh €	0,6661	0,1524	0,0840	0,1891	0,0477	0,0401	0,1528
22	Kapitaliseeritavad tegevuskulud	tuh €	0,1904	0,0436	0,0240	0,0540	0,0136	0,0115	0,0437
23	Tööjõukulud	tuh €	3,4944	0,7995	0,4408	0,9918	0,2505	0,2104	0,8015
24	Kapitalikulu	tuh €	3,767	0,8619	0,4752	1,0693	0,2700	0,2268	0,8641
25	Põhjendatud tulukus	tuh €	3,462	0,7921	0,4368	0,9827	0,2482	0,2085	0,7941
26	Lubatud müügitulu	tuh €	12,559	2,8732	1,5842	3,5645	0,9001	0,7561	2,8804
27	Veeteenuse hind	€/kuus		0,60	3,00	9,00	15,00	21,00	30,00

Tabel 5.2 Abonenttasu reovee puhastamise ja ärajuhtimise eest kujunemine tarbimismahupõhiste kliendigruppide järgi

Rea nr	Veeteenuse hind 2012	Ühik	Abonenttasu (reovesi) kokku	s.h 0-15 m³ kuus	s.h 16-50 m³ kuus	s.h 51-100 m³ kuus	s.h 101-150 m³ kuus	s.h 151-200 m³ kuus	s.h 201 m³ ja enam kuus
1	Abonentide arv	tk/kuus	454	356	50	31	6	3	8
2	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	0,023	0,0048	0,0034	0,0063	0,0020	0,0014	0,0054
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
4	Saastemaks	tuh €	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
5	Maamaksu kulu	tuh €	0,0234	0,0048	0,0034	0,0063	0,0020	0,0014	0,0054
6	Kontrollitavad kulud	tuh €	7,624	1,5725	1,1043	2,0539	0,6626	0,4638	1,7668
7	Elektrienergia kulu	tuh €	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
8	Kemikaalide kulu	tuh €	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
9	Remondi-ja hoolduskulud	tuh €	0,1981	0,0409	0,0287	0,0534	0,0172	0,0121	0,0459

10	Põhivahendite rendikulu	tuh €	0,0104	0,0022	0,0015	0,0028	0,0009	0,0006	0,0024
11	Kulud mõõdetehnikale	tuh €	0,0525	0,0108	0,0076	0,0142	0,0046	0,0032	0,0122
12	Kulud töövahenditele	tuh €	0,0207	0,0043	0,0030	0,0056	0,0018	0,0013	0,0048
13	Hoonete ja ruumide rendikulud	tuh €	0,0153	0,0032	0,0022	0,0041	0,0013	0,0009	0,0036
14	Bürookulud	tuh €	0,0910	0,0188	0,0132	0,0245	0,0079	0,0055	0,0211
15	Transpordikulud	tuh €	0,7137	0,1472	0,1034	0,1923	0,0620	0,0434	0,1654
16	Telekommunikatsioonikulud	tuh €	0,1363	0,0281	0,0197	0,0367	0,0118	0,0083	0,0316
17	Kindlustuskulud	tuh €	0,0668	0,0138	0,0097	0,0180	0,0058	0,0041	0,0155
18	Töötervishoiu ja -ohutuse alased kulud	tuh €	0,0573	0,0118	0,0083	0,0154	0,0050	0,0035	0,0133
19	Lähetuskulud	tuh €	0,0094	0,0019	0,0014	0,0025	0,0008	0,0006	0,0022
20	Koolituskulud	tuh €	0,0083	0,0017	0,0012	0,0022	0,0007	0,0005	0,0019
21	Muud mitmesugused tegevuskulud	tuh €	0,9559	0,1972	0,1385	0,2575	0,0831	0,0582	0,2215
22	Kapitaliseeritavad tegevuskulud	tuh €	0,2733	0,0564	0,0396	0,0736	0,0237	0,0166	0,0633
23	Tööjõukulud	tuh €	5,0146	1,0343	0,7263	1,3510	0,4358	0,3051	1,1621
24	Kapitalikulu	tuh €	5,406	1,1151	0,7831	1,4565	0,4698	0,3289	1,2529
25	Põhjendatud tulukus	tuh €	4,966	1,0243	0,7193	1,3379	0,4316	0,3021	1,1508
26	Lubatud müügitulu	tuh €	18,020	3,7167	2,6100	4,8546	1,5660	1,0962	4,1760
27	Veeteenuse hind	€/kuus		0,87	4,35	13,05	21,75	30,45	43,50

KA koduleheküljel⁵ avalikustatud „Hinnataotluse esitamise juhendi“ p 4.1 näeb ette, et kui ettevõtja esitab veeteenuse hinna kooskõlastamiseks Küsimustiku I poolaastal (01.01–30.06) täidetakse Küsimustiku veerg „hinna arvutus 12 kuu andmete alusel“ jooksva aasta ehk 2012.a andmetega. Hinnataotlust menetletakse jooksva aasta andmete alusel. Tulenevalt asjaolust, et KV esitas hinnataotluse 22.02.2012 teostas KA veeteenuse hinna analüüsi **2012.a 12 kuu andmete ehk regulatsiooniperioodi andmete alusel**.

Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks veeteenuse hinna arvutamisel (Juhendi punkt 2.12). 12-kuuline periood on võetud hindade arvutamise aluseks selleks, et KA-l oleks võimalik kontrollida ettevõtte poolt esitatud andmete õigsust (KA-l on võimalik kontrollida Äriregistri teabesüsteemist ettevõtja majandusaasta aruandeid s.t 12 kuu andmeid) ning hinnata selle põhjal muuhulgas vee-ettevõtja poolt koostatud prognooside ning seeläbi ka veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate kulude, kapitalikulu ja tulukuse õigsust. 12-kuuline periood **ei tähenda samas** aga seda, et veeteenuse hinnad **peaksid kehtima 12 kuud**. 12 kuu prognoositavad kulud on hinna arvutamise aluseks. Kui ettevõtja leiab, et kooskõlastuse aluseks olnud kulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus ei taga enam ÜVVKS § 14 lg 2 loetletut, siis võib ta tulla uuesti hinda kooskõlastama järgneva 12 kuu andmete alusel.

KA teostab analüüsi KV ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenuse kogukuludele, kus on kajastatud summaarsed tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenuse osutamisel.

KA on seisukohal, et KV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind on põhjendatud üksnes juhul, kui selle kujunemise alused vastavad ÜVVKS § 14 lg-s 2 toodud nõuetele.

Alljärgnevalt esitab KA seisukohad KV poolt esitatud veeteenuse hinna ja põhiteenusega seotud teenuste hinnakirja kohta hinnakomponentide lõikes võttes arvesse ettevõtte poolt esitatud algandmeid ja saadud selgitusi.

⁵ www.konkurentsiamet.ee

2. KV üldiseloostus

Järgnevas tabelis (vt Tabel 6) on kajastatud KV-d iseloostustavad üldised näitajad perioodil 2008 – 2012.a.

Tabel 6 KV üldiseloostus

Rea nr			2008	2009	2010	2011	2012
1	Ammutatud vee maht	tuh.m ³	152,965	146,900	137,020	144,058	145,980
2	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		-4,0	-6,7	5,1	1,3
3	Vee müügi maht	tuh.m ³	129,030	124,405	117,420	125,046	129,187
4	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		-3,6	-5,6	6,5	3,3
5	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse maht	tuh.m ³	114,712	114,641	107,828	122,139	128,405
6	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		-0,1	-5,9	13,3	5,1
7	Veeteenuse tarbijaid (lepingud)	tk	409	414	420	457	492
8	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		1,2	1,4	8,8	7,7
9	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbijaid (abonente)	tk	337	342	347	399	454
10	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		1,5	1,5	15,0	13,8
11	Ühisveevärgi torustike pikkus	m	20 000	20 000	20 000	28 200	28 200
12	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		0,0	0,0	41,0	0,0
13	Ühisveevärgi torustiku pikkus ühe tarbija kohta	m/klient	48,9	48,3	47,6	61,7	57,3
14	Ühisveevärgi torustike pikkus tarbimismahu kohta	m/tuh.m ³	155,0	160,8	170,3	225,5	218,3
15	Ühiskanaliseerimise torustike pikkus	m	21 546	21 546	21 546	32 713	32 713
16	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		0,0	0,0	51,8	0,0
17	Ühiskanaliseerimise torustiku pikkus ühe abonendi kohta	m/klient	63,9	63,0	62,1	82,0	72,1
18	Ühiskanaliseerimise torustike pikkus tarbimismahu kohta	m/tuh.m ³	187,8	187,9	199,8	267,8	254,8
19	Vee tarbimine kliendi kohta	m ³ /klient	315,5	300,5	279,6	273,6	262,6
20	Ühiskanaliseerimise tarbimine kliendi kohta	m ³ /klient	340,4	335,2	310,7	306,1	282,8
21	Vee pumplate arv	tk	16	16	15	13	13
22	Reovee pumplate arv	tk	17	17	17	28	29

2008.a. algul koostas KV finantsanalüüsi ning eelprojekti Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist (edaspidi ÜF) raha taotlemiseks Kose vallas asuva ÜVK rekonstrueerimiseks. Prognoositav projekti kogumaksumus oli 5,47 milj.€.

2009-2011 ellu viidud ÜF projekti raames rajati täiendav liitumisvõimalus 211-le kinnistule, millest käesolevaks hetkeks on liitunud 30 kinnistut. Tabelist (vt Tabel 6) on näha, et kõik olulisemad näitajad on 2011.a-l suurenenud võrreldes 2010.a.-ga: ühisveevärgi torustike pikkus on kasvanud 41% (vt Tabel 6 rida 12 veerg 2011), ühiskanaliseerimise torustikke on 2011.a-l 51,8% (vt Tabel 6 rida 16 veerg 2011) enam kui 2010.a-l, vee müügi maht on kasvanud 6,5% (vt Tabel 6 rida 4 veerg 2011), veeteenuse tarbijate arv on suurenenud 8,8% (vt Tabel 6 rida 8 veerg 2011), reovee ärajuhtimise ja puhastamise maht on kasvanud 13,3% (vt Tabel 6 rida 6 veerg 2011) ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbijate arv 15% (vt Tabel 6 rida 10 veerg 2011).

Eeltoodust tuleneb, et kõik näitajad on 2011.a.-l olulisel määral muutunud tulenevalt ÜF projektist: rajatud on uusi liitumisvõimalusi; rekonstrueeritud on tootmisobjekte, mille tulemusena on oluliselt paranenud vee kvaliteet.

3. Müüginahud ja veekadu

3.1 Müüginahud

Müüginahule hinnangu andmine on oluline, kuna veeteenuse hind saadakse vastava veeteenuse lubatud müügitulu jagamisel müüginahuga. Mida väiksem on müüginah, seda suuremaks kujuneb veeteenuse hind.

KV poolt Hinnataotluses osundatud veeteenuse müüginahud aastaks 2012: võetud vee müüginah 129,187 tuh.m³ ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginah 128,405 tuh.m³, ühisveevärgi süsteemi abonentide arv 492 tk, reovee ärajuhtimise ja puhastamise süsteemi abonentide arv 454 tk.

KV on prognoosinud 2012.a-ks veeteenuse müüginahud järgmiselt:

- võetud vee müüginah 129,187 tuh.m³
- reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginah 128,405 tuh.m³
- abonentasu võetava vee eest 492 tk. Tarbimismahu põhised kliendigrupid kujunevad järgmiselt:

Kuus tarbitava võetava vee mahd m ³	Abonentide arv tk
0-15	399
16-50	44
51-100	33
101-150	5
151-200	3
201 ja enam	8
Kokku	492

- abonentasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest 454 tk. Tarbimismahu põhised kliendigrupid kujunevad järgmiselt:

Kuus tarbitava reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse mahd	Abonentide arv tk
0-15	356
16-50	50
51-100	31
101-150	6
151-200	3
201 ja enam	8
Kokku	454

KA seisukoht võetud vee müüginahu 129,187 tuh.m³ osas

Juhendi punktist 4.1 tulenevalt analüüsib KA veeteenuse müüginahude prognoosimisel KV tegevuspiirkonna ajaloolisi tegelikke näitajaid ning tarbijate arvu dünaamikat. KA koostas tabeli (vt Tabel 7) ettevõtte poolt esitatud andmete alusel, kus on kajastatud veeteenuste müüginahud KV tegevuspiirkonnas aastatel 2008–2012.

Tabel 7 KV vee- ja reovee müüginahud

Rea nr.		Ühik	2008	2009	2010	2011	2012
1	Tarbijatele müüdnud vee maht	tuh.m ³	129,030	124,405	117,420	125,046	129,187
2	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		-3,58	-5,61	6,49	3,31
3	Ammutatud vee maht	tuh.m ³	152,965	146,900	137,020	144,058	145,980
4	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		-3,96	-6,73	5,14	1,33
5	Veeteenuse abonendid	tk	409	414	420	457	492
6	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		1,22	1,45	8,81	7,66
7	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	20,00	20,00	20,00	28,20	28,20
8	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		0,00	0,00	41,00	0,00
9	Ühe abonendi poolt keskmine võetava vee kogus aastas	m ³	315,48	300,50	279,57	273,62	262,58
10	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		-4,75	-6,96	-2,13	-4,04
11	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse maht	tuh.m ³	114,712	114,641	107,828	122,139	128,405
12	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		-0,06	-5,94	13,27	5,13
13	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse abonendid	tk	337	342	347	399	454
14	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		1,48	1,46	14,99	13,78
15	Ühiskanalisatsiooni torustike pikkus	km	21,55	21,55	21,55	32,71	32,71
16	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		0,00	0,00	51,83	0,00
17	Ühe abonendi poolt tarbitav reovee ärajuhtimise ja puhastamise keskmine kogus aastas	m ³	340,39	335,21	310,74	306,11	282,83
18	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		-1,52	-7,30	-1,49	-7,61

Võetud vee müüginah koosneb tarbijatele müüdnud vee mahust. Tabelist selgub (vt Tabel 7), et müüginah 2011.a-l on suurenenud 6,49% (vt Tabel 7 rida 2 veerg 2011) võrreldes 2010.a müüginahuga. 2012.a.-ks ehk veeteenuse hinnaarvestuse aluseks olevaks perioodiks prognoosib KV 10,02%-list $[129,187 \text{ (vt Tabel 7 veerg 2012 rida 1) } / 117,420 \text{ (vt Tabel 7 veerg 2010 rida 1) } * 100 \% - 100\% = 10,02\%]$ müüginahu kasvu võrreldes 2010.a-ga. KV selgitas, et viimastel aastatel on ÜVK-ga liitunud ainult eramud ning seetõttu on pidevas languses ka ühe abonendi poolt aasta keskmine võetava vee maht (vt Tabel 7 rida 10). KA loeb müüginahu languse ühe abonendi kohta põhjendatuks, sest kliendid kasutavad järjest enam säästlikemaid kodumasinaid ning seetõttu tarbitava vee kogus ühe abonendi kohta väheneb. Teisalt ebastabiilse majanduskeskkonna tõttu on kliendid hakanud oma tarbimisharjumusi jälgima ning ilmselt ka seetõttu on vee tarbimine vähenenud oluliselt ühe abonendi kohta.

KV prognoositud müüginah järgib üldisi trende vee tarbimise vähenemise osas (abonendi kohta) ning tulenevalt sellest peab KA põhjendatuks KV poolt võetava vee mahuks 2012.a.-ks prognoositud kogust 129,187 tuh.€.

Tulenevalt veetarbimise järjepidevast vähenemisest ühe abonendi (2010.a 279 m³ abonendi kohta; 2011.a 273 m³ abonendi kohta; 2012.a 262 m³ abonendi kohta; Tabel 7 rida 9) peab KA põhjendatuks võetava vee müüginah 129,187 tuh.m³, mis on 3,3% kõrgem 2011.a müüginahust.

KA seisukoht reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginah 128,405 tuh.m³ osas

Sarnaselt võetava vee mahule, prognoosib KV ka reovee puhastamise ja ärajuhtimise teenuse mahu kasvu. Samas peab nentima, et ühe abonendi poolt tarbitav reovee puhastamise ja ärajuhtimise teenuse maht aastas on pidevas langustrendis.

KV-le on omapärane see, et ühe abonendi poolt tarbitav aastane reovee puhastamise ja ärajuhtimise teenuse maht on suurem 282,83 m³ (vt Tabel 7 rida 17 veerg 2012), kui on ühe abonendi poolt tarbitav aastane võetava vee teenuse maht 262,58 m³ (vt Tabel 7 rida 9 veerg 2012). KV selgitas, et

paljudel klientidel on omal puurkaev või salvkaev ning kasutatakse ainult reovee ärajuhtimise teenust. Hajaasustusega piirkondades on varasemalt palju lokaalseid vee võtmise võimalusi ning kliente sellest loobuma sundida ei saa (kliendile tundub, et oma kaev on majanduslikult odavam opereerida). Veeteenust kasutama meelitab ilmselt ainult oma puurkaevust võetava vee kvaliteedi oluline halvenemine või veetaseme alanemisest tingitud vee puudumine puurkaevus. Sel juhul liitutakse ÜVK-ga, aga pigem nn igaks juhuks, et kui peaks oma kaevuga midagi juhtuma, siis oleks veevarustus tagatud. Kuna reovee ärajuhtimine on kliendile ühiskanalisatsiooni kaudu odavam ja mugavam kui kogumiskaevu ülalpidamine, siis liitutaksegi ainult ühiskanalisatsiooniga.

KV esitas 2012.a. reovee ärajuhtimise ja puhastamise mahuks 128,405 tuh.m³ (vt Tabel 7 rida 11 veerg 2012). 2010.a-l oli mahuks 107,828 tuh.m³ (vt Tabel 7 rida 11 veerg 2010), mis on 2012.a. reovee puhastamise ja ärajuhtimise mahust 20,577 tuh.m³ ($128,405 - 107,828 = 20,577$) võrra väiksem. Kuigi ühe abonendi kohta aastane reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse maht langeb, siis tulenevalt uutest lisanduvatest abonentidest kogu reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse maht siiski kasvab märgatavalt.

KA loeb müüginahku languse ühe abonendi kohta põhjendatuks, sest kliendid kasutavad järjest enam säästlikemaid kodumasinaid ning seetõttu kanalisatsiooni juhitava reovee kogus ühe abonendi kohta väheneb. Teisalt ebastabiilse majanduskeskkonna tõttu on kliendid hakanud oma tarbimisharjumusi jälgima ning ilmselt ka seetõttu kontrollitakse järjest enam vee tarbimist ning seeläbi ka ühiskanalisatsiooni juhitava vee kogust, millest tulenevalt on oluliselt vähenenud ühe abonendi poolt kasutatav reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse maht.

Tulenevalt reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse langusest ühe abonendi kohta (2010.a 311 m³ abonendi kohta; 2011.a 306 m³ abonendi kohta; 2012.a 283 m³ abonendi kohta; Tabel 7 rida 17) peab KA põhjendatuks reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahku 128,405 tuh.m³, mis on planeeritud võrreldes eelneva aastaga kasvama 5,1%.

KA seisukoht ühisveevärgi süsteemi abonentide arvu 492 tk, reovee ärajuhtimise ja puhastamise süsteemi abonentide arvu 454 tk kohta

KV prognoosib ühisveevärgi süsteemi abonentide arvuks 2012.a-l 492 tk. Lisanduvate abonentide arv võrreldes 2009.a.-ga on 78 tk [492 (vt Tabel 7 rida 5 veerg 2012) – 414 (vt Tabel 7 rida 5 veerg 2009) = 78]. 2009.a.-ga võrreldes prognoosib KV klientide arvu 18,84%-list kasvu ($492 / 414 * 100\% - 100\% = 18,84\%$). Tabel 7 rida 5 on toodud välja abonentide arv, mis aastate lõikes on pidevas kasvutendentsis. Kusjuures Tabel 7 real 6 on kajastatud abonentide arvu muutus %-des, kust tuleneb, et aastate 2009-2010 tegelik klientide arvu kasv %-des on vahemikus 1,22-1,45% ning 2011.a. ja 2012.a.-ks prognoosib KV 8,81-7,66%-list klientide arvu kasvu, mis on oluliselt suurem varasema perioodiga võrreldes.

KV prognoosib reovee ärajuhtimise ja puhastamise süsteemi abonentide arvuks 2012.a-l 454 tk. Lisanduvate abonentide arv võrreldes 2008.a.-ga on 117 tk [454 (vt Tabel 7 rida 13 veerg 2012) – 337 (vt Tabel 7 rida 13 veerg 2009) = 117]. 2008.a.-ga võrreldes prognoosib KV klientide arvu 34,72 %-list kasvu ($454 / 337 * 100\% - 100\% = 34,72\%$). Tabel 7 rida 13 on toodud välja abonentide arv, mis aastate lõikes on pidevas kasvutendentsis. Kusjuures Tabel 7 real 14 on kajastatud abonentide arvu muutus %-des, kust tuleneb, et aastate 2009-2010 tegelik klientide arvu kasv %-des on vahemikus 1,48-1,46 % ning 2011.a. ja 2012.a.-ks prognoosib KV 14,99-13,78 %-list klientide arvu kasvu, mis on oluliselt suurem varasema perioodiga võrreldes.

Võttes arvesse asjaolu, et 2011.a oli ühe abonendi kohta rajatud ühisveevärgi torustiku pikkus 61,7 m (Tabel 6 veerg „2011“ rida 13) ja 2012.a-l on nimetatud näitaja planeeritud langema 57,3 m-ni (Tabel 6 veerg „2012“ rida 13) abonendi kohta, peab KA põhjendatuks ühisveevärgi süsteemi abonentide arvu 492 tk. Kuna 2011.a oli ühe abonendi kohta rajatud ühiskanalisatsiooni torustikku pikkus 82 m (Tabel 6 veerg „2011“ rida 17) ja ja 2012.a-l on

nimetatud näitaja planeeritud langema 72,1 m-ni (Tabel 6 veerg „2012“ rida 17) abonendi kohta peab KA põhjendatuks reovee ärajuhtimise ja puhastamise süsteemi abonentide arvu 454 tk. Mida suurem on abonentide arv ühe väljaehitatud torustiku m kohta seda madalamaks kujuneb teenuse hind.

3.2. Veekadu

Veekao all mõistab KA veekoguste vahet, mis leitakse ammutatud vee ning omatarbevee ja müüdud vee vahena (ammutatud vesi – omatarbevesi – müüdud vesi). Veekadu iseloomustab muuhulgas ka veetorustiku tehnilist seisundit. Sellesse kategooriasse kuuluvad veelekked, veemõõdjate ebatäpsusest tulenevad vahed (mõõtevead), normeerimisest tingitud võimalikud ebatäpsused, omavolilised veevõtmised ehk kommertskaod.

Omatarbevee hulka loeb KA võetud vee koguse, mida kasutatakse vee-ettevõtja poolt kaasnevate hooldustööde läbiviimisel, samuti mõõdetavad plaanilised ja mitteplaanilised veevõtud ühisveevärgist, mida ei lülitata veekao hulka. Omatarbevee hulka ei arvestata tuletõrjeks võetava vee mahtu ning vee-ettevõtja poolt muuks otstarbeks kasutatava vee mahtu (nt kontoriruumides tarbitav vesi). Omatarbevett ei arvestata müüdud vee mahu hulka.

Veekaole hinnangu andmine on oluline, sest see mõjutab:

- 1) elektrienergia kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem kulub elektrit vee pumpamiseks ja joogivee puhastamiseks);
- 2) kemikaalide kulu (mida väiksem on veekadu, seda väiksem on kemikaalide kulu);
- 3) keskkonnatasude kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu).

Olulise tähtsusega veekao tekkimisel on ehitatud torustiku vanus, ehituskvaliteet ja materjal.

KV seisukoht veekao osas 15,313 tuh.m³ ehk 10,5%

KV prognoosib esitatud andmete kohaselt veekaoks torustikes 2012.a-l 15,313 tuh.m³ ehk 10,5% trassidesse sisestatud veest.

KA seisukoht veekao 15,313 tuh.m³ ehk 10,5% osas

Ülevaate saamiseks veekao muutuse kohta ajas, koostas KA ettevõtja poolt esitatud andmete alusel tabeli (vt Tabel 8).

Tabel 8 Veekadu KV tegevuspiirkonnas

Rea nr.		ühik	2008	2009	2010	2011	2012
1	Ammutatud vesi	m ³	152 965	146 900	137 020	144 058	145 980
2	Omatarbe vesi	m ³	0,0	0,0	1 517,0	2 440,0	1 480
3	Muutus võrreldes eelneva aastaga	m ³			1 517,0	923,0	-960,0
4	Omatarbevee osa ammutatud veest	%	0,0	0,0	1,1	1,7	1,0
5	Vee müük	m ³	129 030	124 405	117 420	125 046	129 187
6	Kadu torustikes	m ³	23 935	22 495	18 083	16 572	15 313
7	Kadu torustikes	%	15,6	15,3	13,2	11,5	10,5
8	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	20,0	20,0	20,0	28,2	28,2
9	Renoveeritud torustike pikkus	km	4,0	4,0	4,0	18,1	18,6
10	Lisandunud torustike pikkus	km		0,0	0,0	8,2	0,0
11	Kadu trassides torustiku ühiku kohta	tuh.m ³ / km	1,20	1,12	0,90	0,59	0,54
12	Veetöötlusjaamade arv	tk	0	2	4	5	5

Enne 2010.a. ei pidanud KV omatarbevee osas arvestust, sest omatarbevee maht oli minimaalne. Seetõttu esitas KV aastate 2008 ja 2009 omatarbevee mahuks 0 m³. Ainus aasta, kus enne Hinnataotluse esitamist omatarbevee maht on mõõdetud terve kalendriaasta vältel, on 2010.a. Kuna võrdlusandmeid omatarbevee kujunemise osas on vähe, pidas KA vajalikuks, et KV selgitaks omatarbevee kujunemist aastatel 2010-2012 detailselt. KV poolsed selgitused omatarbevee kujunemise kohta, mis on välja toodud allpool olevas Tabelis (vt Tabel 9).

Tabel 9 KV omatarbevee kujunemine

Rea nr.		ühik	2010	2011	2012
1	Kose veetöötusjaam (VTJ), sh	m ³	897	1 670	410
2	<i>VTJ käivitamine, katsetamine</i>	m ³	160	0	0
3	<i>Tehnoloogiline vesi - rauaeraldusfiltrite pesuvesi</i>	m ³	232	410	410
4	<i>Pöördosmoos</i>	m ³	505	1 260	0
5	Kose reoveepuhasti- tehnoloogiliste seadmete ja olmevesi	m ³	0	75	300
6	Oru, Männimäe PJ – rauaeraldusfiltrite pesuvesi	m ³	16	140	140
7	Kose-Uuemõisa, Elamute PJ – rauaeraldusfiltrite pesuvesi	m ³	312	300	300
8	Vardja PJ– rauaeraldusfiltrite pesuvesi	m ³	0	35	130
9	Ravila PJ– rauaeraldusfiltrite pesuvesi	m ³	212	180	180
10	Reoveetorustike survepesu	m ³	80	40	20
11	Kokku omatarbevesi	m³	1 517	2 440	1 480

2010.a.-l kasutas KV omatarbevett mahus 897 m³ Kose veetöötusjaamas (edaspidi VTJ). 2010.a. omatarbevee kogus Kose VTJ-s on orienteeruvalt 6 kuu kohta (VTJ valmis 2010.a. hilissuvel). VTJ erinevate tootmisprotsesside käivitamisele ja reguleerimisele kulus ajutise omatarbeveena 160 m³, rauaeraldusfiltrite läbipesuveeks kulus omatarbevett 232 m³ ning pöördosmoosseadme läbipesuveeks 505 m³. 2012.a.-l on Kose VTJ-s ainsaks omatarbevee tarbijaks rauaeraldusfiltrite läbipesuvesi mahus **410 m³**. 2010.a.-l käivitatud pöördosmoosseade hetkel ekspluateerimises ei ole tingituna seletamatutel põhjustel ammutatava vee kvaliteedi paranemises. Pöördosmoosseadme paigaldamise vajaduse tingis Kose aleviku puurkaevust ammutatava vee mittevastavus sotsiaalministri määruses⁶ nr 82 „Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ning analüüsimeetodid“ kehtestatud piirsalduse fluoriidi osas (1,5 mg/l), mida varasemalt puurkaevust ammutatav vesi ületas (1,6 mg/l - 1,8 mg/l). Ammutatava põhjavee kvaliteet seletamatutel asjaoludel muutus fluoriidi osas piirsaldusele vastavaks (1,4 mg/l) ning seetõttu konserveeris KV pöördosmoosseadme 2011.a. algul. Vajadusel, kui fluoriidi sisaldus tõuseb üle lubatud piirsalduse, taaskäivitab KV pöördosmoosseadme. KV loodab, et 2012.a.-l püsib fluoriidi tase põhjavees muutumatuna ning seetõttu 2012.a.-ks omatarbevett Kose VTJ pöördosmoosseadmele ei prognoosi.

Oru, Kose-Uuemõisa, Vardja ning Ravila veepuhastusjaamades (pumbajaamades) kulub omatarbevett ainult rauaeraldusfiltrite läbipesuks kokku **750 m³** ulatuses (vastavalt seadmete tehnilise hoolduse kirjeldusest). 2010.a.-l oli eelpooltoodud objektide omatarbevesi 540 m³, mida ei saa aga 2012.-ks prognoositava omatarbevee mahuga võrrelda, sest 2010.a.-l ei olnud osadel eelpooltoodud objektidel veel veetöötlusseadmeid ning osades alles käivitati veetöötlusseadmed.

Kose reoveepuhastil kasutatakse omatarbevett 2012.a.-l tehnoloogiliste seadmete ja olmeveena. Tehnoloogiliste seadmete all võib tuua eraldi välja: mudatöötlustes reoveesette tahendamiseks kasutava polümeeri lahustamiseks vaja minev vesi; automaatvõrede puhastamiseks; trummelkomposti pesemiseks; tootmisruumide pesuks; olmeruumide pesuks jne. Olmeveena

6

Vastu võetud 31.07.2001 nr 82

kasutatakse omatarbevett reoveepuhastil terviseohutusnõuete täitmiseks ja terviseriskide vältimiseks (tööliste hügieen). 2012.a. Kose reoveepuhastil kasutatavaks omatarbevee koguseks prognoosib KV **300 m³**.

Omatarbevett reoveetorustike survepesuks prognoosib 2012.a.-ks KV **20 m³**, mis on 4 korda vähem kui 2010.a.-l (**80 m³**). Kuna rekonstrueeritud reoveetorustikke osakaal on kasvanud, mille käigus on vanad kareda pinna ja suure haarduvusega asbestitorud vahetatud siledapinnaliste PVC torude vastu, siis on ka reoveetorustikes esinevate ummistuste arv väiksem ning seeläbi väiksem ka ummistuste likvideerimiseks kasutatava survepesuvee kogus.

KV selgituste kohaselt on Päästeteenistuse poolt võetavad (deklareeritavad) tuletõrjevee kogused marginaalsed. 2010.a-l oli tuletõrjevee kogus 22,7 m³. 2011.a esimese kuue kuu jooksul Päästeteenistuse poolt kasutatud tuletõrjevee kogus oli 3,5 m³, mistõttu ei kajasta KV nimetatud koguseid ka Hinnataotluses. KA ei pea põhjendatuks tuletõrje vee kulu lülitamist omatarbevee hulka, sest tuletõrjevee puhul on tegemist tavalise ühisveevärgist võetud veega, mille eest tuleb tasuda ühisveevärgist võetud veega samadel alustel. Kuna KV ei ole kajastanud tuletõrjevett omatarbevena, siis KA peab seda põhjendatuks.

Tulenevalt eeltoodust oli aastal 2010 kogu omatarbevee maht 1 517 m³ (Kose VPJ 897 m³ + Kose-Uuemõisa, Vardja ning Ravila veepuhastusjaamad 540 m³ + reoveetorustikke läbipesu 80 m³), mis moodustas ammutatud veest 1,1% (vt Tabel 8 veerg 2010 rida 4). **2012.a-ks prognoosib KV omatarbevee mahu vähenemist 1 480-le m³-le** ehk 37 m³ võrra ($1\,517\text{ m}^3 - 1\,480\text{ m}^3 = 37\text{ m}^3$). 2012.a-ks prognoositavaks omatarbevee osakaaluks ammutatud veest kujuneb 1,0% (vt Tabel 8 veerg 2012 rida 4). KV prognoosib omatarbevee mahu vähenemist nii absoluutarvudes ($1\,517 - 1\,480$), kui ka protsentuaalselt (1,1%-lt 1,0%-le). 2012.a. omatarbevee maht 1 480 m³ kujuneb järgmiselt: 410 m³ (Kose VTJ) + 750 m³ (Kose-Uuemõisa, Vardja ning Ravila veepuhastusjaamad) + 300 m³ (Kose RVP) + 20 m³ (reoveetorustike läbipesuks) = **1 480 m³**.

KA loeb põhjendatuks omatarbevee mahu prognoosi 1 480 m³ (410 m³ (Kose VTJ rauaeraldusfiltrite läbipesuvesi) + 750 m³ (Kose-Uuemõisa, Vardja ning Ravila veepuhastusjaamade rauaeraldusfiltrite läbipesu) + 300 m³ (Kose RVP tehnoloogilised protsessid) + 20 m³ (reoveetorustike läbipesuks) = 1 480 m³), **mis on 37 m³ väiksem võrreldes 2010.a-ga.**

Veekadu torustikes on aastatel 2008-2010 olnud ajas järjepidevalt vähenev: 15,6% 2008.a-l (vt Tabel 8 rida 7 veerg 2008), 15,3% 2009.a-l (vt Tabel 8 rida 7 veerg 2009) ning 13,2% 2010.a-l (vt Tabel 8 rida 7 veerg 2010). KV poolt antud selgituste kohaselt on veekao vähenemine aastatepikkuse järjepideva töö tulemus (pidev monitooring puurkaevpumpkates lekke avastamiseks ning viivitamatu lekkekohtade tuvastamine ning remontimine). Samas tõdes KV juhatuse liige, et veekao järjepidevaks vähendamiseks tehakse suuri kulutusi nii tööjõu (näiteks ka öösiti käiakse veepumplaid kontrollimas), kui ka remondi- ja hoolduskulude osas.

2011.a.-ni püsis muutumatuna rekonstrueeritud veetorustike osakaal veetorustike kogupikkusest, jäädes 20% juurde. 2011.a.-l kasvab torustike kogupikkus 20,0-lt km-lt 28,2 km-ni. Tabel 8 rida 11 on toodud veekadu torustiku pikkuse suhtes, mis näitab aegreas pidevalt vähenemist. 2012.a.-ks prognoosib KV 2008.a.-ga võrreldes 55% ($0,54$ (vt Tabel 8 rida 11 veerg 2012) / $1,20$ (vt Tabel 8 rida 11 veerg 2008) $\times 100\% - 100\% = 55$) väiksemat veekadu torustiku pikkuse suhtes, mis on tingitud uute veetorustike rajamisest, olemasolevate torustike rekonstrueerimisest ning järjepideva hooldus- ja remonttööde tulemus.

KV poolt edastatud andmete põhjal väheneb veekadu aegreas nii absoluutväärtustes, protsendina ammutatavast veest kui ka suhtarvuna torustike pikkuse kohta

Tulenevalt eeltoodust loeb KA põhjendatuks KV poolt prognoositud veekao 2012.a-l 15,313 tuh.m³ ehk 10,5% trassidesse sisestatud vee mahust.

4. Kulude eristamine

Juhendi punkti 3.1 kohaselt peab vee-ettevõtja või muu ÜVVKS § 7 lg-s 5 sätestatud tunnustele vastav veeteenuse osutaja eristama erinevate kaupade ja teenuste müügiks tehtavad kulud. Juhendi punkt 3.2 sätestab, et kulude eristamisel lähtutakse KonkS § 18 lg-s 2 ja ÜVVKS § 7² sätestatust. Raamatupidamises peetakse eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta, lähtudes objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest. Tulude ja kulude arvestus peab võimaldama hinnata, kas ettevõtja toote või teenuse hind on mõistlikus vahekorras toote või teenuse väärtusega. ÜVVKS § 7² lg 3 kohaselt kui kliendile või teisele vee-ettevõtjale osutatakse teenust mitme kohaliku omavalitsuse territooriumil, peab vee-ettevõtja pidama eraldi arvestust erinevate kohalike omavalitsuste kaupa ÜVVKS § 7² lg 1 sätestatu kohaselt, välja arvatud juhul, kui kohalikud omavalitsused on kokku leppinud teisiti. Juhendi punkti 4.7 kohaselt analüüsitakse hindade kooskõlastamisel kulude jaotust ettevõtja poolt müüdavate erinevate kaupade ja teenuste vahel ning kontrollitakse, et müüdavad kaubad ja teenused ei sisaldaks tegevusalade ristsubsideerimist.

KV tegeleb lisaks veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimisele ja puhastamisele (edaspidi veeteenus) ka purgimisteenuse osutamisega ning sanitaartehniliste juhutöödega. KV on eristanud Hinnataotluses kulud ja varad veeteenuse ja muu tegevuse osas.

KV on üldtegevuskulud, üldises kasutuses oleva põhivara ja üldises kasutuses oleva vara (kasutatakse lisaks veeteenusele ka muu tegevuse tarbeks) kapitalikulu jaotanud vee ja kanalisatsiooni ning muu tegevuse vahel vastavalt otsekulude proportsioonile. **Üldkulude ja üldises kasutuses oleva vara kapitalikulu jagamine otsekuludega võrdses proportsioonis on põhjendatud, kuna sellise printsiibi juures eeldatakse, et ettevõtte üldine ressurss on suunatud teatava teenuse osutamiseks selle otsekuludega võrdses mahus.**

Purgimisega seotud kulude eristamine. Kuna olmereovesi ning purgitav reovesi töödeldakse ühes reoveepuhastis on oluline reoveepuhastamise protsessi kulude õiglane jagamine kooskõlastava reovee puhastamisteenuse ja purgitava reovee teenuse vahel. KA peab põhjendatuks teostada kulude jagamine reovee puhastamisteenuse ja purgitava reovee teenuse vahel tulenevalt purgitava vee osakaalust kogu reoveepuhastis puhastatavast veest, kusjuures purgimisteenusele jagatav kulude osakaal peab olema suurem tingituna purgitava reovee 3,729 kordset kõrgemast reostusest. **Võttes arvesse purgitava reovee osakaalu kogu reoveepuhastis puhastatavast reoveest 1,92% [$2\,520 / (128\,405\text{ m}^3 + 2\,520\text{ m}^3) \times 100\% = 1,92\%$] ja purgitava vee 3,729 kordset kõrgemat kontsentratsiooni peab KA põhjendatuks, et purgimisega on seotud 7,16% ($1,92\% \times 3,729 = 7,16\%$) reoveepuhastamise kuludest.**

Transpordikulu on KV eristanud tulenevalt sõidukite ja masinate otsesest seotusest erinevate tegevusvaldkondadega. Sõidukite kulust veeteenusele on eristatud purgimisega seotud sõidukite kulu 7,16% ulatuses, sest purgitav vesi töödeldakse samas reoveepuhastis kus olmereovesi ning puhastusprotsessis eralduva muda töötlemisega seotud sõidukikulud tuleb eristada tarbijate reoveepuhastamisele ning purgimisteenusele. Kopp-laaduri kulude jagamisel on rakendatud proportsiooni 69% veeteenusele ja 31% muudele teenustele lähtuvalt kopplaaduri kasutusajast erinevatel tegevustel.

Samuti on ettevõtja saastetasu kulu eristanud muule tegevusele (purgimisteenus) lähtuvalt purgimise osakaalust ja purgitava vee 3,729 korda kõrgemast kontsentratsioonist võrreldes olmereoveega, saades purgimisega seotud saastekulu proportsiooniks 7,16%.

Elektrienergia puhul on KV esitanud purgimisega seotud protsessidega detailse tabeli erinevate üksikute elektritarbijate lõikes (pumbad, kompressorid voolhulgamõõjtjad, automaatsiibrid jne), tuues välja nende võimsused, kasutusajad ja kogukulud jne seotuna purgimisega, mistõttu peab KA

elektrienergia kulu jagamise aluseid põhjendatuks, sest KV on lähtunud otseselt purgimisele kuluvast elektrienergiast.

Kulumi lülitamisel veeteenuse hinda on põhivara eristatud väga detailselt ja varasid, mida kasutatakse nii veeteenuse osutamiseks, kui ka muu tegevuse osutamiseks on KV muudele teenustele jaotanud 15-50% osas (valdavalt osas 15%). KV poolt kulumi jagamisel rakendatav proportsioon 15 % on oluliselt suurem, kui „Purgimise osakaal“ 7,16%. Mida suurem on muudele teenustele rakendatav osakaal kapitalikulust, seda väiksem osa kapitalikulust lülitatakse veeteenuse hinda ja seda madalamaks kujuneb veeteenuse hind. Tulenevalt asjaolust, et veeteenuse hinnas sisalduva madala kapitalikuluga ei riivata tarbijate huve, peab KA seda põhjendatuks.

KV püsitemgevuskulud (tegevuskulud v.a mittekontrollitavad kulud, milleks on vee erikasutusõiguse tasu, saastemaks; muutuvkulud, milleks on elektrienergia kulu ja kemikaalide kulu) kaetakse abonenttasudega 7,06% ulatuses. Abonenttasu osakaal püsikuludest on leitud vastavalt 2010. aasta tarbimismahu analüüsile, kus nimetatud osakaal väljendab suurimat negatiivset müügitulu hälvet 2010. aasta keskmisest tarbimisest. Ettevõtte püsikulud peavad saama kaetud ka perioodil, mil müügitulu on keskmisest madalam ja kui müügitulu graafiku põhjal ei teki vee-ettevõtjal enne uue veeteenuse hinna rakendamist piisavalt positiivse müügitulu hälbega perioode negatiivse müügitulu hälbega perioodide püsikulude katmiseks on põhjendatud rakendada abonenttasu.

KA peab põhjendatuks KV poolset lähenemist, kus abonenttasu arvutamisel lähtutakse põhimõttest, et see kataks veeteenuse osutamiseks vajalikud püsikulud s.h kapitalikulu ka perioodidel, kus veetarbimine on madalam aasta keskmisest tarbimisest.

Abonenttasu on jagatud omakorda erinevate tarbimisgruppide vahel sõltuvalt sellest mida suurem on tarbija tarbimismaht, sest suurema tarbimismahuga tarbija põhjustab suurema müügitulu hälbe, mistõttu peab nimetatud tarbija läbi suurema abonenttasu võtma ka suurema vastutuse tarbimishälvete kompenseerimisest.

Kuna ettevõtja on lähtunud erinevate veeteenuste osutamise aluseks olevate kulude eristamisel konkreetse veeteenuse osutamiseks vajalikest tegelikest kuludest on selline lähenemine kooskõlas KonkS § 18 lg-s 2, ÜVVKS §-s 7², ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatuga. Seega on hinnaarvutuses peetud eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta. Tulenevalt eeltoodust loeb KA kulude ja põhjendatud tulukuse jagunemist erinevate veeteenuste vahel põhjendatuks.

5. Veeteenuse hinda lülitatavad tegevuskulud

Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ning punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus. Juhendi punkti 2.15 kohaselt on tegevuskulud veeteenuse hinda lülitatavad põhjendatud kulud, mis ei sisalda kapitalikulu ja finantskulu.

Juhendi punkti 4.2 kohaselt jagunevad ettevõtja poolt tehtavad kulutused kontrollitavateks ja mittekontrollitavateks.

Järgnevalt analüüsib KA KV Hinnataotlusega esitatud kasumiaruande põhiosasid tulenevalt Juhendi punktidest 3 ja 4. Analüüsi lihtsustamiseks on KA grupeerinud KV poolt esitatud tegevuskulude andmed lähtuvalt Juhendi punktist 4.2 alljärgnevalt:

- 1) mittekontrollitavad kulud (24,12 tuh.€);
- 2) kontrollitavad kulud, kusjuures KA annab eraldi hinnangu kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule, kemikaalide kulule, tööjõukulule, remondi- ja hoolduskuludele,

põhimaterjali kulule, muda veo kulule, kapitaliseeritavatele kuludele, transpordikuludele ning mitmesugustele muudele tegevuskuludele (213,30 tuh.€).

5.1. Mittekontrollitavad kulud

Juhendi punkti 4.4 kohaselt on mittekontrollitavad kulud need, mis ei ole mõjutatavad ettevõtja majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad täielikult ettevõtjavälistest teguritest (eelkõige seadusandlusest). Mittekontrollitavad kulud on näiteks:

- 1) teisele vee-ettevõtjale makstavad tasud veeteenuse eest (*juhul kui need on kooskõlastatud vastavalt ÜVVKS § 14¹ lg 2*);
- 2) seaduses sätestatud keskkonnatasude määrad;
- 3) administratiivselt reguleeritavad hinnad;
- 4) muud seadustest tulenevad koormised ja kohustised.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse mittekontrollitavad kulud täielikult veeteenuse hinda. Näiteks: seaduses sätestatud saastetasu määrad võetakse aluseks kulude arvutamisel, küll aga peab ettevõtja põhjendama saastekoguseid.

Vee-ettevõtjatele on KA välja töötanud mittekontrollitavate kulude põhjendatuse hindamiseks Küsimustiku Tabeli F. Keskkonnatasud ja Tabeli B. Kasumiaruanne.

KV puhul on 2012.a. esitatud mittekontrollitavateks kuludeks vee erikasutusõiguse tasu, saastetasu ja maamaks.

KV seisukoht mittekontrollitavate kulude osas 24,12 tuh.€: sh vee erikasutusõiguse tasu 10,68 tuh.€, saastetasu 12,88 tuh.€ ja maamaksukulu 0,56 tuh.€

KA-le esitatud Hinnataotluse „Küsimustiku Tabel F. Keskkonnatasud ja Tabel B. Kasumiaruanne“ kohaselt prognoosis KV 2011.a-ks veeteenuse hindadesse lülitatavateks mittekontrollitavateks kuludeks 24,12 tuh.€, mille kujunemist kajastab tabel (vt Tabel 10).

Tabel 10 Mittekontrollitavad kulud veeteenuse hinnas

Rea nr		ühik	2008	2009	2010	2011	2012
1	Vee erikasutusõiguse tasu kulu	tuh.€	7,63	8,07	8,28	9,58	10,68
2	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		5,88	2,60	15,69	11,45
3	Saastetasu kulu	tuh.€	6,08	6,45	10,41	12,87	12,88
4	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		5,98	61,53	23,62	0,05
5	Maamaksu kulu	tuh.€	0,00	0,00	0,24	0,55	0,56
6	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%				133,19	2,80
7	Riigilõivude kulud	tuh.€	0,00	2,22	0,12	0,00	0,00
8	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%			-94,54		
9	Kokku mittekontrollitavad kulud	tuh.€	13,71	16,73	19,05	23,00	24,12
10	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		22,09	13,84	20,74	4,87

Esitatud andmete kohaselt (vt Tabel 10) prognoosib KV mittekontrollitavate kulude kasvu 2012.a-l võrreldes 2010.a-ga 26,61% [$24,12$ (Tabel 10 rida 9 veerg 2012) / $19,05$ (Tabel 10 rida 9 veerg 2010) * 100% - 100% = 26,61)], kusjuures suurim kasv toimub maamaksu osas. 2012.a-ks prognoositud maamaksukulu võrreldes 2010.a-ga kasvab 133,33% [$0,56$ (Tabel 10 rida 5 veerg 2012) / $0,24$ (Tabel 10 rida 5 veerg 2010) * 100 - 100 = 133,33%] võrra. 2012.a KV riigilõivu kulu ei planeeri. Alljärgnevalt analüüsib KA kõiki Hinnataotluses esitatud mittekontrollitavaid kulusid eraldi.

5.1.1. Vee erikasutusõiguse tasu

Vee erikasutusõiguse tasu kujuneb prognoositud ammutatud vee kogusele KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruse „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ § 1 osundatud vee erikasutusõiguse tasumäärade rakendamisel.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt võetakse vee erikasutusõiguse määrad täielikult arvesse vee erikasutusõiguse tasu arvestamisel, küll aga peab ettevõtja põhjendama vee erikasutusõiguse määradega maksustatavaid vee koguseid.

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 10 lg 1 kohaselt makstakse vee erikasutusõiguse tasu õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihist vett erikasutuse korras.

KV on planeerinud vee erikasutusõiguse tasuks 10,68 tuh.€

KA seisukoht vee erikasutusõiguse tasu 10,68 tuh.€ osas

Keskkonnaameti poolt väljastatud Vee erikasutusloa nr L.VV/300391 alusel võib KV ammutada vett ühest põhjavee kihist: ordoviitsium-kambrium (edaspidi: O-E).

2012.a-l ammutab KV kogu põhjavee läbi 14 puurkaevu, mis omakorda juhitakse klientideni 13 pumpla kaudu.

Vee erikasutusõiguse tasumäärad on kehtestatud „Keskkonnatasude seaduse“ § 10 lõike 3 alusel Vabariigi Valitsuse 12.11.2009 määrusega nr 171 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“.

Vee erikasutusõiguse tasumäär 2012.a-l KV poolt kasutatavas O-E põhjaveekihis on alljärgnev:

Tabel 11 KV poolt põhjaveekihtidest ammutatud vesi

Rea nr		Ühik	2008	2009	2010	2011	2012
1	Ammutatava vee kogus	m ³	152 965	146 900	137 020	144 058	145 980
2	Vee erikasutus tasumäär O-E põhjaveekihist	€/m ³	0,04985	0,05496	0,06046	0,06653	0,07317
3	Vee erikasutustasu O-E põhjaveekihist ammutatud koguse eest	tuh. €	7,63	8,07	8,28	9,58	10,68

Tulenevalt sellest, et KA on pidanud põhjendatuks KV poolt 2012.a-ks: taotletavat veekadu 15,313 tuh.m³ (10,5%), tarbijatele müüdava joogivee müügimahtu 129 187 m³ ning omatarbevee mahtu 1 480 m³, peab KA põhjendatuks ammutatava vee kogust 145 980 m³ (129 187 + 15 313 + 1 480 = 145 980).

Võttes aluseks 2012.a-ks prognoositud ammutatud vee koguse ning vee erikasutusõiguse tasumäärad kujuneb 2012.a-ks vee erikasutusõiguse tasu alljärgnevalt:

$0,07317 \text{ €/m}^3$ (vt Tabel 11 rida 2 veerg 2012) $\times$ $145\,980 \text{ m}^3$ (vt Tabel 11 rida 1 veerg 2012) = 10 681 € ehk 10,68 tuh.€.

Prognoositud ammutatud vee kogustest ja vee erikasutusõiguse tasu määrast lähtuvalt kujuneb põhjendatud vee erikasutusõiguse tasuks 2012.a-l 10,68 tuh.€, mille lülitamist veeteenuse hinda peab KA põhjendatuks.

5.1.2 Saastetasu

Vee-ettevõtja peab ÜVVKs § 10 lg 1 järgi tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. Veeseaduse (edaspidi VeeS) järgi on reovee puhastamine vee-ettevõtja kohustus. VeeS § 8 kohaselt on vee-ettevõtja kohustatud soetama endale vee erikasutusloa ning KeTS §-de 3, 5, 17, 20 ja 24 kohaselt maksuma veekogu reostamisel keskkonnatasuna saastetasu. KeTS § 14 lg 1 kohaselt rakendatakse saastetasu, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid. Keskkonnatasude rakendamise eesmärk on KeTS § 4 lg 1 järgi vältida või vähendada saasteainete keskkonda heitmisega seotud võimalikku kahju. VeeS § 24 lg 2 alusel on Eestis reovee puhastusnõuded kehtestatud Vabariigi Valitsuse 31.07.2001 määrusega nr 269 "Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord". Eelnimetatud määruse § 5 lg 1 kohaselt peavad veekogusse juhitava heitvee reostusnäitajad vastama sama määruse lisas 2 esitatud piirväärtustele või reovee puhastusastmetele. Piirväärtuste või reovee puhastusastmete valik sõltub keskkonnakaitse vajadusest ning majanduslikest kaalutlustest, mille määrab vee erikasutusloa andja. Eelnevalt tulenevalt määratakse reovee puhastusnõue vee erikasutusloaga sõltuvalt suubla tundlikkusest.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse seaduses sätestatud saastetasude määrad täielikult saastetasu arvutusse, küll aga peab ettevõtja põhjendama saastekoguseid. Juhendi punkti 4.6 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid.

Veeteenuse hinda lülitatava saastetasu põhjendatuse analüüsimiseks on KA HMS § 5 lg 1 tulenevalt (KA-l õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm) välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormi ehk Küsimustiku Exceli-tabelite kujul. Nimetatud küsimustiku töölehel „Tabel F. Keskkonnatasud“ sisaldub tabel, mida vee-ettevõtja on kohustatud täitma ning mis on ettevõtja poolseks põhjenduseks saastetasude kohta veeteenuse hinnas. „Tabel F. Keskkonnatasud“ on välja töötatud võttes aluseks vee-ettevõtjate poolt regulaarselt riigile esitatavaid saastetasu kohta käivaid vorme.

Saastetasu kulu kujuneb saastekogustele (palju erinevaid liike) KeTS-s sätestatud saastetasu määrade rakendamisel. KeTS § 20 lg 2 kohaselt suurendatakse saastetasumäärasid 1,5 korda, kui heitekoht asub linna, alevi või supelranna piirides või lähemal kui 200 meetrit kohaliku omavalitsuse otsusega määratud supelrannale või kui heitekoht on meri, piiriveekogu või lõheliste või karpkalaliste kudemis- või elupaigana kaitstav veekogu. KV-le rakendatud saastetasumäärasid on suurendatud mõnede väljalaskemete suhtes 1,5 korda, kuna KV heitekoht vastab KeTS § 20 lg 2 sätestatud tingimustele (puhastatud reovesi juhitakse Pirita ja Kuivajõkke, Maademäe oja ja Tuhala jõkke).

KV on prognoosinud saastetasu veeteenuse hinnas 12,88 tuh.€

Hinnataotlusega esitas KV saastetasude kujunemise kohta järgmised andmed (vt Tabel 12).

Tabel 12 Saastetasude kujunemine 2012.a-l

Rea nr		Tasuliik	Kaalutud keskmine koefitsient	Tasumäär (€)	Kogus t	Kokku tuh. €	s.h keskkonnatasud veeteenuse hinnas tuh.€	s.h saastetasud muud tegevusalad tuh.€
1	veesaaste	BHT7	1,3678	1392,0	0,500	0,95	0,88	0,07
2	veesaaste	Heljum	1,4689	415,42	1,638	1,00	0,93	0,07
3	veesaaste	P	1,4689	5468,0	0,176	1,41	1,31	0,10
4	veesaaste	N	1,4483	1858,0	3,904	10,51	9,75	0,75
5	Kokku					13,87	12,88	0,99

KA seisukoht veeteenuse hinda lülitatava saastetasu 12,88 tuh.€ kohta

Saastetasudele hinnangu andmiseks koostas KA saastekoguste võrdlemiseks Tabel 13, kus on toodud erinevate saasteainete koguste dünaamika aastatel 2008-2012 ning esitatud ka reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahu dünaamika samal perioodil.

KA palus selgitada KV-l, miks on KV saastetasude arvutuses kasutanud 1,0-st ja 1,5-st erinevaid koefitsiente s.t KeTs § 20 sätestatust erinevaid koefitsiente. KV selgitas, et koefitsiendid on leitud 2010.a. kaalutud keskmiste koefitsientide põhjal (arvestades erinevate väljalaskmete löikes mahtusid ja rakendatavaid koefitsiente). KA peab ettevõtja poolset lihtsustatud lähenemist põhjendatuks, kuna nimetatud lähenemine võimaldab läbi kaalutud keskmise koefitsiendi samuti arvesse võtta erinevate väljalaskmete mahtusid ja neile rakendatavaid koefitsiente.

Tabel 13 Veesaaste kogused veeteenuse hinnas aastate lõikes

Rea nr		Ühik	2008	2009	2010	2011	2012
1	veesaaste BHT7	tonn	1,490	1,680	0,970	1,093	0,500
2	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		12,75	-42,26	12,69	-54,30
3	veesaaste Heljum	tonn	1,820	1,400	1,650	1,867	1,638
4	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-23,08	17,86	13,13	-12,27
5	veesaaste P	tonn	0,190	0,140	0,160	0,176	0,176
6	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-26,32	14,29	10,16	-0,13
7	veesaaste N	tonn	2,260	2,190	3,740	4,239	3,904
8	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-3,10	70,78	13,33	-7,90
9	Reovee müüginah	tuh.m ³	114,71	114,64	107,83	122,14	128,41
10	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-0,06	-5,94	13,27	5,13

2012.a-ks on KV prognoosinud BHT7 ja heljumi saatekogused väiksemateks 2010.a tegelikest saastekogustest vaatamata asjaolule, et reovee puhastamise maht suureneb. Üldfosfori (P) ja üldlämmastiku (N) osas on prognoositud koguste kasvu, mis tuleneb reovee müüginahu kasvust.

KA peab põhjendatuks veeteenuse hinda lülitada saastekoguseid Tabelis 13 osundatud mahus, kuna need on planeeritud vähenema võrreldes 2010.a. BHT7 ja heljumi osas ning fosfori ja lämmastiku osas on planeeritud saastekoguste kasvu, mis on väiksem reovee müüginahu kasvust võrreldes 2010.a.-ga.

KA, kontrollinud KV saastetasude arvutuse õigsust ning saastetasumäärade vastavust KeTS § 20 toodud saastetasumääradele (vt Tabel 12 veerg Tasumäär) on jõudnud seisukohale, et vee-ettevõtja on arvestanud saastetasud õigesti, millest tulenevalt loeb **KA põhjendatuks 2012.a-ks prognoositud saastetasud summas 13,87 tuh.€, kuna nimetatud summa on saadud ettevõtja poolt prognoositud saastekoguste korrutamisel KeTS § 20 lg 1 ja 2 toodud 2012.a. saastetasumääradega.**

Tabelis (vt Tabel 12) veerus „sh keskkonnatasud muud tegevusalad“ on kajastatud purgimisega seotud saastetasud. Purgitava reovee prognoositav kogus 2012.a-ks on 2 520 m³, mis moodustab 2012.a. prognoositavast reovee puhastamise mahust 1,92%, $[2\,520 / (128\,405\,m^3 + 2\,520\,m^3) \times 100\% = 1,92\%]$. KA peab põhjendatuks kulude jagamisel võtta arvesse, et saasteainete kontsentratsioon purgitava reovees on oluliselt kõrgem kui olmereovees (hinnanguliselt 3,729 korda kõrgem), mistõttu kujuneb purgitava vee saastetasu kuluks 7,16% ($1,92\% \times 3,729 = 7,16\%$) kõikidest makstavatest saastetasudest ehk 0,99 tuh.€ ($13,87 \times 7,16\% / 100\% = 0,99$).

Kuna KV poolt prognoositud saastetasude kulu on 2012.a.-ks arvatud vastavuses KeTS § 20 lg 1 ja 2 toodud saastetasumääradele ja põhjendatud saastekogustele, ning saastetasudest on maha arvatud muu tegevusega (purgimisega) seotud kulud põhjendatud määral, siis loeb KA põhjendatuks lülitada kehtestatavasse veeteenuse hinda saastetasusid summas 12,88 tuh.€ (13,87 - 0,99 = 12,88).

5.1.3 Maamaksu kulu

KV on prognoosinud maamaksu kulu 0,56 tuh.€

KV poolt 22.02.2012 esitatud Hinnataotluse kohaselt soovib KV veeteenuse hinda lülitada maamaksu kulu 0,56 tuh.€.

KV veeteenuse osutamisega seotud maamaksu kulu aastatel 2008–2012 on esitatud Tabelis (vt Tabel 10 rida 5).

KA seisukoht maamaksu kulu 0,56 tuh.€ kohta veeteenuse hinnas

KV esitas 2010.a. maamaksukulu tõendamiseks 2010.a maksuteate nr 109794.

2010.a-l tasus KV maamaksu esitatud maksuteate kohaselt summas 235 €, mis vastab Hinnataotluses esitatule. Samuti esitas KV 2011.a. maamaksukulude tõendamiseks 2011.a. maksuteated nr 110058 ja nr 528633. Maksuteadete alusel 2011.a.-l tasumisele kuulunud maamaksu kulu oli 0,55 tuh.€. KV poolt edastatud selgituste kohaselt aastatel 2008-2009.a-l KV maamaksu ei tasunud, sest kinnistusregistrisse ei olnud KV, kui varade omaniku kohta kannet tehtud (kinnistamise protsess pooleli). Samuti olid osad kinnistud soetamisel ning ühel juhul oli soetatava kinnistu varasem omanik maamaksu 2009.a. eest juba tasunud ja seetõttu ei esitatud maksunõuet KV vastu selle kinnistu osas.

Hinnataotluse kohaselt prognoosib KV 2012.a maamaksukuluks 0,56 tuh.€, mis on 0,01 tuh.€ võrra suurem 2011.a tegelikust maamaksukulust. KV selgituste kohaselt on 0,01tuh.€ suurune maamaksu kulu kasv tingitud seoses Palvere biotiikide ja Sepa puurkaevu aluse maa katastrisse kandmisest 2012.a.-l.

Tutvunud Maksu ja Tolliameti poolt väljastatud maamaksukulu dokumentidega 2010.a. kohta nr. 109794 ja 2011.a. kohta nr 110058 ja 528633 leiab KA, et maamaks on KV jaoks mittekontrollitav kulu, sest maamaksu määrasid vee-ettevõtja mõjutada ei saa, samuti peab vee-ettevõtja omama maad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks.

Tulenevalt eeltoodust peab KA põhjendatuks maamaksukulu 0,56 tuh.€ lülitada kooskõlastatavasse veeteenuse hinda.

5.2 Kontrollitavad kulud

Kontrollitavate kuludena defineerib KA Juhendi punkt 4.3 alusel kulusid, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu. Juhendi punkti 4.6 kohaselt ei lülitata veeteenuse hindadesse alljärgnevaid kuluartikleid:

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) veeteenuse vahendajatele makstavad tasud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) vee-ettevõtja tulumaksukulu (näiteks dividendide tulumaksu kulu);
- 8) teised ettevõtte majandusanalüüsi käigus mittepõhjendatuks osutunud kulud.

Juhendi punkti 4.8 kohaselt kasutatakse ettevõtja kulude analüüsi süstemaatilisel teostamisel muuhulgas alljärgnevat meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 2) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh. eksperthinnangud);
- 3) vee-ettevõtja tegevuskulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

KV poolt esitatud kontrollitavad kulud 213,30 tuh.€

KA koostas hinnataotluses esitatud kontrollitavate tegevuskulude kohta tabeli (vt Tabel 14), kus on kajastatud erinevad tegevuskulud ja nende muutus aastatel 2008-2012. Veeteenuse hinna arvutuse aluseks on Tabel 14 veerg 2012.

Tabel 14 Kontrollitavad tegevuskulud

Rea nr		ühik	2008	2009	2010	2011	2012
1	Elektrienergia kulu	tuh €	24,5886	24,5952	29,0222	39,1758	49,1454
2	Kemikaalide kulu	tuh €	2,7341	5,2877	2,8181	3,0764	6,1468
3	Remondi- ja hoolduskulud	tuh €	7,9649	6,1129	5,9391	2,5408	3,4713
4	Põhimaterjal	tuh €	10,7919	6,7097	4,7855	4,9774	5,1909
5	Muda vedu	tuh €	0,0000	0,0000	0,0000	5,3753	5,5092
6	Kapitaliseeritav tegevuskulu	tuh €	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	6,1066
7	Transpordikulud	tuh €	11,7659	8,5903	13,2065	13,0270	13,7628
8	Põhivahendite rendikulu	tuh €	0,0000	0,0000	0,0233	0,2226	0,2329
9	Kulud mõõdetehnikale	tuh €	0,2206	1,1734	0,4206	1,2280	1,2624
10	Kulud töövahenditele	tuh €	0,3948	0,8325	1,5380	1,7645	0,4622
11	Hoonete ja ruumide rendikulud	tuh €	1,0496	1,3408	1,4615	1,4561	0,3421
12	Bürookulud	tuh €	2,3779	1,3825	1,7786	1,9396	2,0290
13	Infotehnoloogilised kulud	tuh €	0,0000	0,0932	0,2827	0,0000	0,0000
14	Telekommunikatsioonikulud	tuh €	2,6884	2,4197	2,7803	3,3191	3,0396
15	Kindlustuskulud	tuh €	2,9656	2,4123	2,1953	1,4251	1,4907
16	Töötervishoiu ja -ohutuse alased kulud	tuh €	0,4598	1,3937	0,6934	1,2225	1,2788
17	Lähetuskulud	tuh €	0,0000	0,0000	0,0256	0,2200	0,2262
18	Koolituskulud	tuh €	0,7763	0,8355	0,6813	0,0000	0,2000
19	Avalike suhete ja teabekorralduse kulud	tuh €	0,8325	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
20	Äri- ja konsultatsiooniteenused	tuh €	0,0639	5,5190	0,4314	0,0000	0,0000
21	Abimaterjalid (liiv, kruus jne)	tuh €	0,2526	1,0577	0,6057	0,6952	0,5570
22	Survepesu	tuh €	0,9175	2,3259	0,7407	0,5840	0,6004
23	Veeanalüüsid	tuh €	5,2932	2,1485	1,5164	0,9480	0,9745
24	Heitveeanalüüsid	tuh €	1,6952	4,5776	2,6120	2,9396	3,0749
25	Elektriseadmete hooldus	tuh €	2,9016	3,1813	3,4274	2,9286	3,0635
26	Maakorraldus	tuh €	2,4315	0,4840	0,3324	0,0000	0,0000
27	Prahived	tuh €	0,4336	0,2951	0,4492	0,0876	0,0916
28	Kaeveload, kooskõlastused	tuh €	0,3499	0,0904	0,1050	0,4270	0,2321
29	Lepingutasu	tuh €	0,1853	0,0128	0,0000	0,0000	0,0000
30	Asfaltkatte taastamine, kaablite parandustööd	tuh €	0,0927	0,0000	0,5025	0,0000	0,0000
31	Teenustöö	tuh €	1,0221	0,3703	0,0294	0,0000	0,0000
32	Auto kompensatsioon	tuh €	1,3511	2,0834	2,3890	1,9214	0,0000
33	Liikmemaksud	tuh €	0,0000	1,0705	1,4519	1,4760	1,5173
34	Maa ostukulud	tuh €	0,0000	0,1342	0,0192	0,0000	0,0000
35	Arvestus- ja auditeerimiskulu	tuh €	0,7814	0,4090	0,4026	3,3980	0,4325
36	Panga teenustasud	tuh €	0,2258	0,1805	0,2427	0,2810	0,2939
37	Parkimistasud	tuh €	0,0000	0,0000	0,0300	0,0360	0,0370
38	Tööjõukulud	tuh €	114,1166	110,0001	121,1482	108,5737	102,5300
39	Kontrollitavad tegevuskulud kokku	tuh €	201,73	197,12	204,09	205,26	213,30
40	Vee ja reovee maht kokku	tuh.m ³	243,74	239,05	225,25	247,18	257,59
41	Tarbijahinnaindeksi (THI) muutus	%		-0,1	3,0	4,5	2,8
42	Tegevuskulude erikulu müüginahaku kohta	€/m ³	0,83	0,82	0,91	0,83	0,83
43	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-0,36	9,88	-8,35	-0,28

KA koondas Tabel 14 esitatud andmed tabelisse (vt Tabel 15), et parandada ülevaadet olulisematest kontrollitavatest tegevuskuludest, millede osas KA teostab süvaanalüüsi.

Tabel 15 Kontrollitavate tegevuskulude koond

Rea nr		ühik	2008	2009	2010	2011	2012
1	Elektrienergia kulu	tuh €	24,59	24,60	29,02	39,18	49,15
2	Kemikaalide kulu	tuh €	2,73	5,29	2,82	3,08	6,15
3	Tööjõukulud	tuh €	114,12	110,00	121,15	108,57	102,53
4	Remondi-ja hoolduskulud	tuh €	7,96	6,11	5,94	2,54	3,47
5	Põhimaterjal	tuh €	10,79	6,71	4,79	4,98	5,19
6	Muda veo kulu	tuh €	0,00	0,00	0,00	5,38	5,51
7	Kapitaliseeritav tegevuskulu	tuh €	0,00	0,00	0,00	0,00	6,11
8	Transpordikulud	tuh €	11,77	8,59	13,21	13,03	13,76
9	Muud mitmesugused tegevuskulud	tuh €	29,76	35,82	27,17	28,52	21,44
10	Kokku kontrollitavad tegevuskulud	tuh €	201,73	197,12	204,09	205,26	213,30
11	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-2,28	3,54	0,57	3,92
12	Tarbijahinnaindeksi (THI) muutus	%		-0,1	3,0	4,5	2,8
13	Vee ja reovee maht kokku	tuh.m ³	243,742	239,046	225,248	247,184	257,593
14	Kontrollitavate tegevuskulude erikulu müügi mahule	€/m ³	0,83	0,82	0,91	0,83	0,83

KA hindab kontrollitavate tegevuskulude põhjendatust KV poolt Hinnataotlusega esitatud Küsimustiku „Tabel B. Kasumiaruanne“ ja Küsimustiku „Tabel C. Üldiseloostus“ ning menetluse käigus ettevõtjalt saadud selgituste alusel.

5.2.1 Kulu elektrienergiale

Vee-ettevõtja kasutab elektrienergiat veetootmisjaamade tööhoidmiseks, vee ja reovee pumpamiseks, reovee puhastusseadmetes ning reoveemuda kompostimiseks trummelkompostis.

KV on prognoosinud elektrienergia kuluks 49,15 tuh.€

Esitatud Hinnataotluse kohaselt on KV prognoosinud 2012.a. elektrienergia ostukoguseks 650 385 kWh, mille ostukuludeks on 49,72 tuh.€. Kooskõlastavasse veeteenuse hinda lülitavaks elektrienergia ostukoguseks on 641 770 kWh ning ostukuludeks 49,15 tuh.€

KA seisukoht prognoositud elektrienergia kulu 49,15 tuh.€ osas

Hinnangu andmiseks elektrienergia kulu kujunemisele koostas KA ettevõtja poolt 22.02.2012 esitatud andmete alusel tabeli (vt Tabel 16). Tulenevalt Juhendi punktist 4.8 analüüsis KA elektrienergia tarbimise ja elektrienergia kulu muutust ajas. KA annab hinnangu KV poolt tarbitava elektrienergiale kulule, leides elektrienergia keskmise kWh maksumuse erinevatel aastatel ning tehes süvaanalüüsi 2012.a. prognoositava elektrienergia koguste osas.

Tabel 16 KV elektrienergia kulu

Rea nr		ühik	2008	2009	2010	2011	2012
1	Elektrienergia tarbimine	kWh	474 320	414 171	447 730	561 622	650 385
2	Muutus võrreldes eelmise aastaga	kWh		-60 149	33 559	113 892	88 763
3	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-12,7	8,1	25,4	15,8
4	Elektrienergia ostukulu kokku	tuh.€	26,95	26,96	31,81	42,94	49,72
5	Elektrienergia ostukulu veeteenuses	tuh.€	24,59	24,60	29,02	39,18	49,15
6	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		0,03	18,00	34,99	25,45
7	Veeteenuse elektrikulu osakaal kogu elektrikulust	%	91,23	91,23	91,23	91,23	98,85
8	Elektrienergia keskmine hind	€senti/kWh	5,682	6,509	7,105	7,646	7,644
9	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		14,6	9,2	7,6	0,0
10	Veetöötlusjaamade, vee ja reovee pumplate arv	tk	33	33	32	41	41
11	Veetöötlusjaamade ja pumplate arvu muutus	tk		0	-1	9	0
12	Müüdud vee ja reovee maht kokku	tuh.m ³	243,742	239,046	225,248	247,184	257,593
13	Vee ja reovee mahu muutus	%		-1,9	-5,8	9,7	4,2
14	Elektrienergia erikulu müügi mahu suhtes	€/m ³	0,10	0,10	0,13	0,16	0,19
15	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		1,99	25,23	23,01	20,38

Elektriturseaduse (edaspidi EITS) § 13 lg 1 kohaselt vabatarbija on tarbija, kes kasutab elektrienergiat selles tarbimiskohas, kus kalendriaasta jooksul ühe või mitme liitumispunkti kaudu on tarbitud vähemalt 2 GWh elektrienergiat. EITS mõistes ei ole KV vabatarbija ja ostab elektrienergiat suletud turult Eesti Energia AS-ilt (edaspidi EE) koguses 636 885 kWh ja Evelin Rennel'ilt (edaspidi ER) koguses 13 500 kWh.

Olukord, kus KV ostab ER-ilt elektrienergiat on tekkinud nn nõukogude ajal seetõttu, et Vardja küla vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamise objektid (biopuhasti ja pumbajaam) ja nimetatud objekte varustav elektrivõrk ja alajaam on antud ER omandisse. Elektrienergia võrguteenuse osutamine eraisiku Evelin Renneli poolt ei ole lubatud tulenevalt elektrituruseadusest, mis näeb ette võrguteenuse ostmist võrguettevõtja poolt, kelle tegevuspiirkonnas veemajandusobjektid asuvad. Selleks peab vee-ettevõtja pöörduma võrguettevõtja poole, kelle tegevuspiirkonnas veemajandusobjektid asuvad (KV veemajandusobjektide puhul EE). EE peab kindlustama veemajandusobjektide varustamise elektrienergiaga, leides pr Evelin Renneliga kokkuleppe elektriseadmete kas rendile andmise, ostmise või ülevõtmise teel. Vastava kokkuleppe saavutamisel peaks võimalikuks saada edaspidi elektrienergia võrguteenuse ostmise otse EE-lt. Kuni olukorra lahendumiseni ostab KV ER-ilt elektrienergiat käibemaksu määra võrra kõrgemalt, sest ER ei ole käibemaksuseaduse mõistes maksukohustuslane ja seetõttu ei oma õigust esitada arvetel käibemaksu. Tulenevalt eelpooltoodust puudub KV-l võimalus sisendkäibemaksu arvestada teenuse ostukulult ja selle võrra on Vardja külas elektrienergia ostukulu kWh kohta 20% kõrgem võrreldes ülejäänud piirkonnaga, kus KV ostab elektrienergiat EE-lt. ER-ilt kõrgema tasuga elektrienergia ostu kohta esitas KV KA-le ER poolt 02.08.2011.a. KV-le väljastatud arve nr 49. KV selgituste kohaselt käivad ER ja EE vahel alajaama üleandmiseks läbirääkimised, mille tulemusena ER annab alajaama EE valdusesse mitte varem kui 2013.a. Tulenevalt eelpooltoodust peab KA põhjendatuks, et KV kajastab veeteenuse hinnas, KV-st mitteolenevatel asjaoludel, ER-ilt ostetavat elektrienergia maksumust käibemaksu võrra kõrgemalt, kui seda oleks EE-lt ostetav elektrienergia maksumus.

KV poolt 22.10.2011 esitatud hinnataotluses prognoosis KV 2012.a. elektrienergia ostukoguseks 650 385 KWh, mille kogumaksumuseks esitas KV 49,72 tuh.€.

2012 kasvavad olulisel määral veeseadmete võimsused seoses Kose reoveepuhasti ning uute veetöötlusseadmete ja reoveepumplate lisandumisega. KA pidas vajalikuks teostada elektrienergia kulu süvaanalüüsi tarbimiskohtade lõikes, analüüsides iga tarbimiskoha hinnapaketti tulenevalt peakaitsme võimsusest (A) ning öise ja päevase elektrienergia tarbimisest, veendudes et erinevates

tarbimiskohtades ostetakse elektrienergiat odavaima hinnapaketiga. KV võttis elektrienergia hinnapakettides arvesse KA poolt 30.09.2011.a. tehtud otsust nr 30.09.11 nr 7.1-5/11-041 OÜ-le Jaotusvõrk. Planeeritud elektrienergia hinnatõus 1,25% vastas KA poolt 30.09.2011.a. tehtud otsuses kajastatule.

Tulenevalt KA poolt teostatud elektrikulu süvaanalüüsist peab KA põhjendatuks elektrienergia kogust 650 385 kWh ja elektrienergia kogumaksumust 49,72 tuh.€.

Purgimisteenuse puhul on tegemist vabaturuteenusega, mis ei ole KA poolt reguleeritav teenus. Purgimisega seotud elektrienergia kulu kokku moodustab 8 615 kWh. Purgitava elektrienergia koguse on KV leidnud arvestades ainult purgimiseks kasutatavate seadmete elektrienergia lisakulu, lisades sellele purgimise mahu osakaalu põhjal leitud elektrienergia koguse kogu reovee-puhastamise protsessis kasutatavast elektrienergiast (v.a. ainult purgimiseks mõeldud seadmete elektritarve). Purgimisega seotud elektrienergia koguse 8 615 kWh maksumuseks kujuneb Kose RVP-l kasutusel oleva elektrienergia hinnapaketi alusel 571,08 €.

Lahutades elektrienergia kogukulust 49 716,51 € purgimisega seotud elektrienergia kulu 571,08 €, kujuneb põhjendatuks veeteenuse hinnas sisalduvaks elektrienergia kuluks **49 145,43 €** ($49\,716,51 - 571,08 = 49\,145,43$). Veeteenuse hinnas kajastatud kaalutud keskmiseks elektrienergia hinnaks kujuneb 7,6577 €senti/kWh [$49\,145,43\,€ / 641\,770\,kWh * 100$ (sajaga korrumamine vajalik ühikute teisendamiseks € sendiks) = 7,6577].

Tulenevalt elektrienergia kuludele teostatud süvaanalüüsist (elektrienergia- ja võrguteenuse hinnapaketid, nende hinnad, tarbimiskohtade võimsused) peab KA põhjendatuks veeteenuse hinnas kajastuvat elektrienergia kulu summas 49 145,43 € ehk 49,15 tuh.€, kuna KV on planeerinud elektrienergia tarbimise kasvu lähtuvalt ammutatud vee ja reovee mahu suurenemisest ning arvestanud Kose uuel reoveepuhastil lisanduvate tootmisprotsessidega kaasneva elektrikulu kasvuga.

5.2.2 Kemikaalikulu

KV kasutab vee tootmises ja reoveepuhastuses järgmiseid kemikaale:

- Katlakivi Inhibiitorit Pallas 20076-AF kasutati Kose VTJ pöördosmoosiseadmes. Inhibiitor kaitseb pöördosmoosifiltreid ja pikendab nende tööiga.
- Koagulanti raud(III)sulfaat $Fe_2(SO_4)_3$ kasutatakse fosfori keemiliseks ärastuseks, et saavutada piirnормile vastav fosfori tase reovees. Koagulandi kulu sõltub reoveepuhastisse juhitava reovee fosfori sisaldusest, reovee temperatuurist ja bioloogilise protsessi efektiivsusest.
- Polümeeri kasutatakse Kose reoveepuhastil veetustamise käigus reovee setete tahendamise protsessis. Polümeeri kulu sõltub reovee saastenäitaja BHT7-st, vee temperatuurist, bioloogilise protsessi efektiivsusest ning väljundi näitajatest.

KV prognoos kemikaalide kulu veeteenuse hinnas 6,15 tuh.€

Esitatud hinnataotluse põhjal taotleb KV kemikaalide kulu summas 6,15 tuh.€ lülitamist veeteenuse hinda.

KA seisukoht kemikaalide kulu 6,15 tuh.€ kohta veeteenuse hinnas

KA koostas tabeli (vt Tabel 17) kemikaalide kulu analüüsimiseks.

Tabel 17 Kemikaalide kulu

Rea nr		Ühik	2008	2009	2010	2011	2012
1	Kemikaalide kulu kokku	tuh.€	2,73	5,29	2,82	3,08	6,15
2	s.h Raudsulfaat $\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3$	tuh.€	2,73	5,29	2,73	3,08	3,87
3	s.h Katlakivi inhibiitor (Pallas 20076-AF)	tuh.€	0,00	0,00	0,09	0,00	0,00
4	s.h Polümeer (muda tihendamiseks)	tuh.€	0	0	0	0	2,28
5	Kulu muutus võrreldes eelmise aastaga	%		93,4	-46,7	9,17	99,8
6	Veeteenuse müügi maht	tuh.m ³	243,74	239,05	225,25	247,18	257,59
7	Kemikaalide erikulu veeteenuse müügi mahule	€/m ³	11,22	22,12	12,51	12,45	23,86

Tabelist (vt Tabel 17) selgub et kemikaalide kulu on 2008.a 2,73 tuh.€-lt (vt Tabel 17 veerg 2008 rida 1) kasvanud 2010.a-ks 2,82 tuh.€-ni (vt Tabel 17 veerg 2010 rida 1).

2012.a-ks prognoosib KV kemikaalide kulu kasvu 6,15 tuh.€-ni (vt Tabel 17 veerg 2012 rida 1) ehk 3,42 tuh.€ võrra [$6,15$ (vt Tabel 17 veerg 2012 rida 1) – $2,73$ (vt Tabel 17 veerg 2008 rida 1) = $3,42$] võrreldes 2008.a-ga. Kemikaalide kulu suurenemine on seotud peamiselt sellega, et KV soovib muuta oma reovee töötlemist efektiivsemaks, tekitades keskkonnale vähem jääkreostust. Samuti on kemikaalide kulu suurenemine seotud reovee müügi mahuga suurenemisega ning vee erikasutuslooga kehtestatud keskkonda suunatava reovee nõuetekohase puhastamisega, et vältida ülereostuse puhul rakendatavaid kõrgendatud tasusid. Vee-ettevõtjal on keskkonna ülemäärase reostamise vältimiseks mitmeid seadustest tulenevaid kohustusi. Reovee puhastamine on vee-ettevõtja kohustus eelkõige veeseaduse järgi. KA peab igati põhjendatuks, kui veeteenuse hinda lülitatakse kõik kulutused, mis tagavad reovee puhastamise määral, kus vee-ettevõtjale ei rakenduks kõrgendatud saastetasu keskkonna ülemäärase reostamise eest ning vee-ettevõtja täidab temale pandud kohustusi keskkonna ülemäärase reostamise vältimiseks.

Enne 2012.a-t on KV täitnud kehtestatud keskkonnanõudeid mitte väga efektiivselt, tasudes ka ülenormatiivselt reostuselt ülereostustasu (lämmastiku ja fosfori eest). KV soovib edaspidi olla oma tootmisprotsessides keskkonna suhtes säästvam ning keskkonda juhitava saaste osas efektiivsem. Lisaks suurendavad kemikaalide kulu koagulandi kallinemine. Koagulandi kogus on leitud varasemate aastate kogemuse põhjal ning osaliselt on lisatud uue Kose reoveepuhasti nõuetekohase ekspluateerimisega seotud täiendav kogus. Koagulandi kulu sõltub reoveepuhastisse juhitava reovee fosfori sisaldusest, reovee temperatuurist ja bioloogilise protsessi efektiivsusest, mida KV kontrollida ei saa. Varasemalt olid torustikud valdavalt vanad ja oli suur infiltratsioonivee osakaal (täpset mahtu ei teata, sest reoveepuhastil puudusid reoveemõõtjad). Kuna infiltratsiooni vee osakaal reoveemahus peale torustike rekonstrueerimist oluliselt väheneb, siis puhastile juhitava reovee kontsentratsioon fosfori, üldlämmastiku jne osas kindlasti olulisel määral tõuseb, sest varasemalt muutis infiltratsiooniveesi reovees sisalduvate saasteainete kontsentratsiooni madalamaks. Samuti on pidevas kasvumises majapidamistes kasutava kodukeemia kogus (pesuained), mis samuti suurendab reostust. Tulenevalt eelpooltoodust on reoveepuhasti efektiivseks ekspluateerimiseks vajalik oluliselt suuremas mahus koagulanti doseerida.

KV on keskkonda juhitava reovee reostusnäitajate vähendamiseks teinud suuri investeeringuid, millest suurim on Kose reoveepuhasti koos mudatöötlusseadmetega. Kose reoveepuhasti mudatöötlusprotsessi kasutatakse alates 2012.a-st polümeeri muda tihendamiseks (veetustamise protsessis), et saavutada muda niiskusprotsendiks 18%, mis on piisav trummelkompostriks muda kompostimiseks. Varasemalt ei ole polümeeri kasutamine reovee puhastamise protsessi vajalik olnud, sest KV jääkmuda nõuetekohaselt ei käidelnud (ladestati RVP territooriumil, mis ei ole kooskõlas keskkonnanõuetega).

Tulenevalt koagulandi raud(III)sulfaat kallinemisest, kemikaalide koguste kasvust reovee puhastamisel; töödeldava reovee müüginahku suurenemisest; keskkonda suunatava reovee nõuetekohasest puhastamisest ning jääkmuda nõuetekohasest käitlemisest peab KA põhjendatuks lülitada tarbijate veeteenuse hinda kemikaalide kulu summas 6,15 tuh.€.

5.2.3 Tööjõukulud

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutab KA ettevõtja tegevuskulude, sh tööjõukulude, analüüsi kulude dünaamika jälgimist ajas ning selle võrdlust tarbijahinnaindeksi (THI) dünaamikaga. Rahandusministeeriumi 08.09.11.a. avaldatud suvise majandusprognoosi⁷ kohaselt prognoositakse 2012.a-ks THI muutust 2,8%.

KV taotleb tööjõukulu veeteenuse hinnas 102,53 tuh.€

KA seisukoht tööjõukuludele 102,53 tuh.€ veeteenuse hinnas

KV tööjõukulude analüüsi teostamiseks koostas KA ettevõtjalt saadud andmete põhjal tabeli (vt Tabel 18).

Tabel 18 Tööjõukulud

Rea nr		ühik	2008	2009	2010	2011	2012
1	Tööjõukulud	tuh €	114,12	110,00	121,15	108,57	102,53
2	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-3,6	10,1	-10,4	-5,6
3	Brutopalka kulu veeteenusel	tuh €	85,2	82,1	90,4	81,0	76,5
4	Keskmine veevaldkonna töötajate arv	inimest	9,1	9,1	9,1	8,4	8,5
5	Brutopalk töötaja kohta kuus	€	777,93	749,84	825,85	804,37	746,55
6	Töötaja brutopalka muutus	%		-3,6	10,1	-2,6	-7,2
7	Veevaldkonna keskmine kuupalk Stat.ameti andmed	€	834,75	818,07	806,57		
8	Vee ja reovee müüginahku kokku	tuh.m ³	243,7	239,0	225,2	247,2	257,6
9	Tööjõukulud müüginahku kohta	€/m ³	0,47	0,46	0,54	0,44	0,40
10	Veeteenuse torustiku kogupikkus	km	41,55	41,55	41,55	60,91	60,91
11	Tööjõukulu erikulu torustiku pikkusele	tuh.€/km	2,75	2,65	2,92	1,78	1,68

Tööjõukulud olid 2008.a-l 114,12 tuh.€ (vt Tabel 18 veerg 2008 rida 1), 2009.a-l 110,0 tuh.€ (vt Tabel 18 veerg 2009 rida 1), 2010.a-l 121,15 tuh.€ (vt Tabel 18 veerg 2010 rida 1) ja 2011.a-l 108,57 tuh.€ (vt Tabel 18 rida 1 veerg 2011). 2012.a-ka prognoosib KV tööjõukuludeks 102,53 tuh.€ (vt Tabel 18 rida 1 veerg 2012). 2012.a-ks prognoosib KV võrreldes 2008-2010.a.-ga veevaldkonna töötajate arvu vähenemist 9,1-lt 8,5-le, millega seoses väheneb ka tööjõukulu 15,4% ($102,53 / 121,15 \times 100 - 100 = -15,4$). Erinevate aastate lõikes KV personali struktuuri osas muutusi ei ole, muutub vaid veeteenuse otsekuludes kajastatud inimeste arv. Aastatel 2011 ja 2012 kajastab KV veeteenusega seotud tööliste arvu vähenemist seoses senise tööjõu ümberstruktureerimisega s.t. töötajad, kes on otseselt seotud ÜF kaasrahastamisel teostatavate rekonstrueerimis- ja ehitustöödega, ei kajastu veeteenuse hinnas otsekuluna vaid sisaldub projektide kogumaksumuses, millega töötaja seotud on.

Tulenevalt sellest, et 2011. ja 2012.a-l moodustab hinnanguliselt 80% KV juhataja tööajast käimasolevate suuremahuliste ÜVK ehitiste ja rajatiste ehitus- ja parendustöödega, lisab KV

⁷

Avaldatud Rahandusministeeriumi kodulehel <http://www.fin.ee/index.php?id=263>

juhataja tööjõukulu 80% ulatuses põhivara soetusmaksumusele, sest tegemist on otseselt põhivara soetamiseks tehtud ajakuluga (seeläbi tööjõukuluga). Veeteenuse hinnas on 2012.a.-l kajastatud KV juhataja tööjõukulud 20% ulatuses.

Uus Kose reoveepuhasti vajab statsionaarselt ühe reoveepuhasti operaatori kohalolekut. Nimetatud operaatori kohalolek tagatakse olemasoleva personali töö reorganiseerimisega. Kuna remonttööde maht kahaneb eeldatavalt, siis vabaneva ressursi suunab KV uute protsesside opereerimiseks.

Kuna KV näeb ette 2012.a-ks veeteenusega seotud töötajate arvu vähenemist ning sellega seondult ka tööjõukulude vähenemist võrreldes 2010.a-ga, kuigi suureneb osutatava teenuse maht ning klientide arv, siis loeb KA põhjendatuks tööjõukulu 102,53 tuh.€ lülitamist kooskõlastatavasse veeteenuse hinda.

5.2.4 Remondi – ja hoolduskulud

KV taotleb remondi- ja hoolduskulude kajastamist veeteenuse hinnas 3,47 tuh.€

KA seisukoht remondi- ja hoolduskuludele 3,47 tuh.€ veeteenuse hinnas

KA koostas Tabel 19 võrdlemaks remondi- ja hoolduskulude muutumist ajas.

Tabel 19 Remondi- ja hoolduskulud

	ühik	2008	2009	2010	2011	2012
Remondi-ja hoolduskulud	tuh €	7,9649	6,1129	5,9391	2,5408	3,4713
Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-23,25	-2,84	-57,22	36,62

KA peab veeteenuse hinnamenetluse käigus veenduma, et veeteenuse hind oleks kulupõhine. Kuna KV prognoosib 2012.a.-ks remondi- ja hoolduskulude osas olulist vähenemist võrreldes 2008-2010.a tegelike kuludega, pidas KA vajalikuks, et KV selgitaks, millest tulenevalt prognoositakse väiksemaid remondi- ja hoolduskulusid. 2011.a.-l suuremahulised ehitus- ja rekonstrueerimistööd alles käivad ja KV ei pea otstarbekaks teha kulutusi peagi asendatavatele seadmetele, sellest ka 2011.a-ks prognoositud ebaproportsionaalselt väiksed kulud. Samuti on osa kulutusi rekonstrueerimistööd teostava ehitusfirma kanda (peab tööde ajal tagama asendatavate seadmete töösoleku).

KV selgitas, et kuna viimastel aastatel on väga palju rekonstrueeritud ehitisi ja rajatisi ning seeläbi suures mahus asendatud torustikke uutega ning samuti soetatud uusi masinaid ja seadmeid, siis remondikulud on pidevalt vähenenud. Peamine rõhk pannakse ÜVK objektide väga heale hooldusele ning seeläbi tagatakse seadmetele kuluvad väiksed remondikulud. Olulisel määral kahanevad remondikulud ja mõnevõrra kasvavad hoolduskulud, aga kuna majanduslikult on nimetatud tegevus KV-le kasulik ja läbi efektiivsema majandamise tagab KV väiksemad kulud, siis KA peab seda põhjendatuks. KV saavutab remondikulude kokkuhoiu läbi pideva korrapärase hoolduste teostamise ja teostatavate investeeringute.

Tulenevalt eelpooltoodust peab KA põhjendatuks KV poolt remondi- ja hoolduskulude kajastamist veeteenuse hinnas summas 3,47 tuh.€.

5.2.5 Põhimaterjali kulu

KV taotleb põhimaterjalide kulu kajastamist veeteenuse hinnas 5,19 tuh.€

KA seisukoht põhimaterjalide kulu 5,19 tuh.€ veeteenuse hinnas kajastamise osas

KA koostas põhimaterjalide kuludele põhjendatuse analüüsiks Tabel 20.

Tabel 20 Põhimaterjali kulu

	ühik	2008	2009	2010	2011	2012
Põhimaterjal	tuh €	10,7919	6,7097	4,7855	4,9774	5,1909
Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-37,83	-28,68	4,01	4,29

KA pidas vajalikuks, et KV selgitaks, millest tulenevalt prognoosib KV 2012.a-ks põhimaterjali kulude kasvu võrreldes 2010.a-ga 0,4054 tuh.€ (5,1909 - 4,7855 = 0,4054). KV selgitas, et põhimaterjali kulu kasvab mudatöötlustes kasutatava põhu ostukulude lisandumisega. KV selgitas, et 2012.a-l lisandub Kose reoveepuhastil komposteerimise protsessis kasutatava põhu ostukulu summas 3,3333 tuh.€, mille eest soetab KV 400 rulli põhku.

Kose RVP trummelkompostri tarnija Preseco OY andmetel on vaja 1 m³ reoveesette, mille arvestuslik kuivaine sisaldus on 18%, komposteerimiseks 5 m³ põhku. Tulenevalt ostetavate põhipallide suurusest on 1 põhipalli ruumala purustatuna (puistemaht) 5 m³ (eeldades, et põhupalli erikaal on 150-200kg). Tulenevalt Kose reoveepuhastile transporditava muda kogusest ja Kose reoveepuhastil tekkiva muda kogusest, mille kuivaine sisaldus on peale veetustamist 18%, peab KA põhjendatuks 400 põhupalli ostmist. KV on põhu ostmiseks (vähempakkumise korras) 03.08.2011 sõlminud Vilama TÜ-ga töövõtulepingu, kus on fikseeritud 400 põhupalli ost. Ühe põhupalli maksumuseks on lepingus fikseeritud 10,0 €/tk koos käibemaksuga ehk ilma käibemaksuta 8,33 €/tk (sisaldab ka transporti Kose reoveepuhastile). Tulenevalt põhjendatud põhu kogusest ja hinnast kujuneb põhjendatud põhu ostukuluks **3,3333** tuh.€.

KA leidis teostatud põhimaterjalide süvaanalüüsi käigus, et 2010.a-l kajastatud põhimaterjali kulu 4,7855 tuh.€ sisaldas summas 4,294 tuh.€ põhimaterjali kulu ja 0,4915 tuh.€ summas pikaajalise kasutuseaga väikevahendeid (kajastatakse kapitaliseeritavate tegevuskuludena alates 2012.a.-st). Kui KV poolt 2012.a-ks planeeritud põhimaterjali kogukulust (5,1909 tuh.€) maha lahutada mudatöötlusprotsessis lisanduva põhu ostukulu (3,3333 tuh.€) kujuneb, põhimaterjali kuluks 2012.a-l **1,8576 tuh.€**, mis on oluliselt väiksem 2010.a **põhimaterjali kulust 4,2940 tuh.€**. Peamise kulude vähenemise põhjusena toob KV välja ehitiste ja rajatiste rekonstrueerimise.

Tulenevalt eelpool toodust kujuneb prognoositavaks põhimaterjali kuluks 2012.a-l 1,8576 tuh.€, millele lisandub põhu ostukulu 3,3333 tuh.€ ehk summaarne põhimaterjali ostukulu on 5,1909 tuh.€ (1,8576 + 3,3333=5,1909).

Tulenevalt eelpooltoodust peab KA põhjendatuks põhimaterjali kulu kajastamist 2012.a. veeteenuse hinnas summas 5,19 tuh.€.

5.2.6 Muda veo kulu

KV taotleb muda veo kulu kajastamist veeteenuse hinnas summas 5,51 tuh.€

KV selgitas, et väikepuhastitest veetakse muda kokku Kose reoveepuhastile, kus toimub muda töötlemine. Muda töötlemine on vajalik keskkonnanõuete täitmiseks.

KA seisukoht muda veo kulu 5,51 tuh.€ veeteenuse hinnas kajastamise osas

KV soovib veeteenuse hinnas kajastada muda transpordiga seotud kulusid summas 5,51 tuh.€. Kuna varasematel aastatel ei ole KV-l tegelikke muda transpordiga seotud kulutusi terve kalendriaasta ulatuses olnud, pidas KA vajalikuks, et KV selgitaks muda veoga seotud kulutuste kujunemist.

Muda veo kulu analüüsimiseks koostas KA Tabel 21 „Muda veo kulu.“

Tabel 21 Muda veo kulu

	ühik	2008	2009	2010	2011	2012
Muda vedu	tuh €	0,0000	0,0000	0,0000	5,3753	5,5092

KV selgituste kohaselt ostetakse veeteenust Radix Hoolduse OÜ-lt, kes on Kose vallas ainuke paakautoteenuse osutaja. Paakauto paagi maht on 5 m³ ning hetkel pakutav töötunni hind 29,17 €/h. Samuti selgitas KV, et ühe inimekvivalendi (edaspidi ie) kohta tekkivast kogu reovee mahust moodustab transporditav muda 2%. Tulenevalt asulate lõikes esitatud reostuskoormustest ie-des, arvutas KV transporditava muda koguse ja transpordile kuluva aja ning saadud tulemi korrutas transporditeenust osutava Radix Hooldus OÜ töötunni maksumusega.

Kuna muda transportimine ja töötlemine on vajalik keskkonnanõuete täitmiseks ning KV on prognoosinud 2012.a-ks KA hinnangul põhjendatud muda koguse ja transporditeenuse turuhinna, peab KA põhjendatuks muda veo kulu kajastamist veeteenuse hinnas summas 5,51 tuh.€

5.2.7 Kapitaliseeritavad kulud

KV taotleb veeteenuse hinnas kapitaliseeritavaid tegevuskulusid summas 6,11 tuh.€

KA seisukoht kapitaliseeritavate tegevuskulude 6,11 tuh.€ veeteenuse hinnas kajastamise osas

Väikevahendid ja tööd, mida tulenevalt riigiraamatupidamise üldeskirjast ei võeta põhivarana arvele (näiteks soetusväärtus on alla 2000 €), kuid millede kasutusega (teostavate tööde puhul mõju) on pikaajalisem kui 1 aasta, kapitaliseeritakse sarnaselt põhivara arvestusega kogu nn kasuliku eluea peale. KV esitas 22.02.2012 Hinnataotluse lisana kapitaliseeritavate tegevuskulude kohta tabeli (vt Tabel 22), kus on esitatud kapitaliseeritavad tegevuskulud artiklite lõikes 2012.a.-l:

Tabel 22 Kapitaliseeritavad tegevuskulud

Kapitaliseeritav kulu	Soetamise aeg	Kogus	Ühiku hind €	Soetusväärtus EUR	Kapitaliseerimise norm aastas %	Kapitaliseerimise norm kuus EUR	Kapitaliseerimine 2012 EUR	Jääkväärtus 31.12.2012 EUR
<i>Seoses kolimisega uude kontorisse</i>								
Biotiikide, RVP hooldus veeteenuse hinda	1.01.2012	1		22 369	25%	466,02	5 592,27	16 776,81
Lauatelefonid	1.03.2012	6	25	150	20%	2,50	25,00	125,00
Printer-paljundus-skanner	1.03.2012	1	380	380	20%	6,33	63,33	316,67
1 lauaarvuti koos ekraaniga	1.03.2012	1	800	800	20%	13,33	133,33	666,67
Nõup ruumi multimeediaprojektor	1.03.2012	1	650	650	20%	10,83	108,33	541,67
Külmkapp kööki	1.03.2012	1	150	150	20%	2,50	25,00	125,00
<i>Tööriistad</i>								
Reoveepump	1.01.2012	2	240	480	20%	8,00	96,00	384,00
Löökdrell-piikvasar	1.01.2012	1	800	800	20%	13,33	160,00	640,00
Väike ketaslõikur	1.01.2012	1	160	160	20%	2,67	32,00	128,00
Autohaagis	1.01.2012	1	800	800	20%	13,33	160,00	640,00
Reoveepump	1.01.2013	2	240	480	20%	8,00	0,00	0,00
Puurkaevupump	1.01.2013	1	1000	1 000	20%	16,67	0,00	0,00
Kanaliseerimise torustike puhastaja	1.01.2013	1	1250	1 250	20%	20,83	0,00	0,00
Kokku ehk veeteenuse hinda lülitatav väikevahendite kulu				7 100			803	3 567
<i>Ekskavaatoriteenuse kapitaliseerimine:</i>								
Kose-Uuemõisa biotiigi süvendamine	30.06.2012	18	30	525	20%	8,75	52,50	472,50
Vardja veetrassi rek (200jm)	30.06.2012	26	30	765	20%	12,75	76,50	688,50

Karla biotiigi rajamine	30.06.2012	14	30	405	20%	6,75	40,50	364,50
Kokku veeteenuse hinda muud tööd				1 695			169,50	1 525,50
KÕIK KOKKU				31 164			6 565	21 869

2012.a. kapitaliseeritavate tegevuskulude kogusummast 6 564,77 € soovib KV veeteenuse hinnas kajastada 6 106 €.

Suurima kapitaliseeritava tegevuskulu moodustab biotiikide ja RVP hoolduskulud. KV kajastab biotiikide ja RVP hoolduse all 2012.a-l kahe biotiigi puhastamist, mille kogumaksumus on 22 369 €. Kuna biotiikide puhastust teostatakse iga 4 aasta tagant peab KA põhjendatuks nimetatud kulu kajastamist veeteenuse hinnas 4 aasta jooksul. Seega kujuneb 2012.a-l kapitaliseeritavaks biotiikide hoolduskuludeks 5 592,27 € ($22\,369 / 4 = 5\,592,27$).

Analoogselt biotiikide näitele on KV Hinnataotluses kapitaliseerinud 2012.a otseseid tegevuskulusid summas 972,50 €.

Tulenevalt eeltoodust peab KA põhjendatuks kapitaliseeritavate tegevuskulude kajastamist veeteenuse hinnas summas 6 106 € ehk 6,11 tuh.€

5.2.8 Transpordikulud

KV planeerib transpordikulusid summas 13,76 tuh.€

KA seisukoht transpordikulude 13,76 tuh.€ kohta

KA koostas tabeli (vt Tabel 23) KV poolt esitatud andmete põhjal transpordikulude kohta aastatel 2008-2012 aastatel.

Tabel 23 Transpordikulud

	ühik	2008	2009	2010	2011	2012
Transpordikulud	tuh €	11,7659	8,5903	13,2065	13,0270	13,7628
Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-26,99	53,74	-1,36	5,65
Vee ja reovee maht kokku	tuh.m ³	243,74	239,05	225,25	247,18	257,59
Transpordikulude erikulu müügitahule	€ senti/m ³	4,83	3,59	5,86	5,27	5,34

KV poolt esitatud Hinnataotluses on kajastatud transpordikulude all:

- 1) sõidukite kütusekulu;
- 2) kopp-laaduri kulu.

Sõidukite majandamiskulu

26.09.2011.a. edastas KV sõidukite kütusekulu kujunemise kohta allpooltoodud tabeli.

Auto	2010 tegelik km	2011 prognoos km	2012 prognoos km	kütus	kütusekulu l/100 km	Kütuse hind euri/l	€/aastas 2012
Gazell	23082	24000	7000	D	18	1,04167	405
VW Transporter (müüakse 2012 maha)	24695	25000	5000	D	12	1,04167	434
VW Polo (müüakse 2012 maha)	6833	7000	0	B	8	1,04167	0
Mitsubishi	28734	29000	29000	B	12	1,04167	2517
Uus kaubik 1 (soetatakse 2012)			17000	D	7	1,04167	2530
Uus kaubik 2 (soetatakse 2012)			20000	D	7	1,04167	2976
Kokku	83344	85000	78000				8862

Arvutuse tulemusena on prognoositavaks sõidukite kütusekuluks kokku 8 862 € ehk 8,862 tuh.€, millest veeteenuse hinda lülitatakse 8,2275 tuh.€. Veeteenuse hinnas kajastatav sõidukite kütusekulu moodustab kogu sõidukite kütusekulust $8,2275 / 8,862 * 100\% = 93\%$, mis on arvestatud vastavalt sõidukite kasutusajale veevaldkonnaga seotud töödeks.

KA leiab, et KV sõidukite poolt aastane läbitav kilometraaz on väheneva tendentsiga, kütuse hind sõidukite kütusekuluarvutuses on õiglane ning seetõttu peab KA põhjendatuks sõidukite kütusekulu kajastamist veeteenuse hinnas **8,2275 tuh.€**.

Kopp-laaduri kulu

KV esitas kopp-laaduri transpordikuluks (kütusekuluks) 5,5353 tuh.€.

Kose piirkonnas on lisaks KV-le kaks teenuseosutajat, kes osutavad kopateenuseid. Kuna aktiivsel ehitusperioodil (kevadest hilissügiseni) on teiste teenusepakkujate kopad valdavalt piirkonnast ära, siis puudus kopp-laaduri teenuse operatiivse kasutamise võimalus. KV soetas kopp-laaduri Komatsu 2006.a-l. KV eesmärgiks on hakata veeavariisid kahe tunni jooksul likvideerima, et klientidele osutava teenuse kvaliteet oleks maksimaalselt hea ning oleks tagatud elutähtsa teenuse pidev osutamine.

KV selgitas, et 2012.a-l on veeteenusega seotud prognoositud tööde maht 420 tundi, mis kujuneb alljärgnevalt:

- 1) Kose RVP kompostimisega seotud tööd 208 tundi (4 tundi nädalas)
- 2) Torustiku avariitööd 40 tundi (8 avariid)
- 3) Oru arenduspiirkond – kaevuluukide tõstmine, pinnase tööd 16 tundi
- 4) Rajatiste teede remonttööd (Vardja, Palvere) 16 tundi
- 5) Ettenägematud ja väiksemahulised tööd kokku 14 tundi
- 6) Vanade trasside remonttööd 16 tundi
- 7) Lumetõrjetööd 110 tundi

Kokku 420 tundi

Kopp-laaduri kütusekoguseks tunnis on 12,65 l/h (5 313 liitrit diiselkütust / 420 kopp-laaduri töötundi = 12,65 l/h kütusekulu), mida KA peab põhjendatuks võrreldes seda teiste kopp-laadurite kütusekuluga. Kehtivast diislikütuse maksumusest (1,04167 €/l) ja diiselkütuse kulust (5 313 liitrit) lähtuvalt kujuneb põhjendatud kopp-laaduri kuluks **5,5353 tuh.€** ($5\,313 \times 1,04167 = 5,5353$)

Kuna KA luges põhjendatuks sõidukite majandamiskulu summas **8,2275 tuh.€** ja kopp-laaduri kulu summas **5,5353 tuh.€**, loeb KA põhjendatud transpordikuludeks **13,76 tuh.€** ($8,2275 + 5,5353 = 13,76$).

Tulenevalt eelpooltoodust peab KA põhjendatuks transpordikulude kajastamist veeteenuse hinnas summas 13,76 tuh.€

5.2.9 Muud mitmesugused tegevuskulud

Eelnevalt on KA punktides 5.1 ja 5.2.1 - 5.2.8 andnud hinnangu mittekontrollitavatele kuludele ja kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule, kemikaalide kulule, tööjõukulule, remondi- ja hoolduskuludele, põhimaterjali kulule, mudaveo kulule, kapitaliseeritavatele tegevuskuludele ning transpordikuludele. Järgnevalt analüüsib KA ülejäänud kontrollitavaid tegevuskulusid (edaspidi muud tegevuskulud).

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutab KA ettevõtja tegevuskulude analüüsil kulude dünaamika jälgimist ajas ning selle võrdlust THI dünaamikaga. Rahandusministeeriumi 2011.a suvise majandusproгноosi kohaselt prognoositakse 2012.a-ks THI muutust 2,8%.

Juhendi punkt 4.6.1 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu. Veeteenuse hind, mis sisaldaks ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulusid ei vastaks ÜVVKs § 14 lg 2 ja Juhendi punktis 4.6.1 toodud põhimõtetele.

KV planeerib muid mitmesuguseid tegevuskulusid 21,44 tuh.€

KA hinnang muudele mitmesugustele tegevuskuludele 21,44 tuh.€

Hinnangu andmiseks kontrollitavatele tegevuskuludele koostas KA ettevõtja poolt esitatud andmete alusel KV muude tegevuskulude kulukomponentide lõikes tabeli (vt Tabel 24).

Tabel 24 KV muud tegevuskulud

Rea nr		ühik	2008	2009	2010	2011	2012
1	Muud mitmesugused tegevuskulud		29,7627	35,8237	27,1681	28,5199	21,4387
2	Tarbijahinnaindeksi (THI) muutus	%		-0,1	3,0	4,5	2,8
3	Vee ja reovee maht kokku	tuh.m ³	243,74	239,05	225,25	247,18	257,59
4	Muud mitmesugused tegevuskulud müügitahu kohta	€/m ³	0,1221	0,1499	0,1206	0,1154	0,0832
5	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		22,73	-19,52	-4,34	-27,87

KV muud mitmesugused tegevuskulud (vt Tabel 24) on vaadeldaval perioodil järjepidevalt kahanenud alates 2009.a.-st. 2012.a-l on prognoositav muude mitmesuguste tegevuskulude langus võrreldes 2011.a-ga 24,83% [$21,4387$ (Tabel 24 veerg 2012 rida 1) / $28,5199$ (Tabel 24 veerg 2009 rida 1) * 100% - 100% = 24,83]. Muud mitmesugused tegevuskulud kahanevad aasta aastalt nii absoluutväärtuses €-des, kui ka erikuluna müügitahu suhtes. KV on muude mitmesuguste tegevuskulude vähendamise osas efektiivne.

Tulenevalt sellest, et KV muud mitmesugused tegevuskulud vähenevad olulisel määral võrreldes varasemate aastatega, sealhulgas 2011.a-ga võrreldes 24,83% peab KA põhjendatuks muude mitmesuguste tegevuskulude veeteenuse hinnas kajastamist summas 21,44 tuh.€.

6. KV investeeringud

Hinnataotluse kohaselt taotleb KV 752 tuh.€ ehk ettevõtja poolt teostatud investeeringute lülitamist veeteenuse hinda.

KV poolt Hinnataotluse kohaselt teostatud ja teostatavad investeeringud on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt. Tabel 25).

Tabel 25 KV 2012.a. investeeringud

	Ühik	2008	2009	2010	2011	2012
Veevarustuse teenus	tuh €	2,04	24,66	1,55	519,62	32,05
sh uusehitused ja seadmed	tuh €	2,04	24,66	1,55	374,47	0,00
sh olemasolevate rekonstrueerimine	tuh €	0,00	0,00	0,00	145,14	32,05
Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus	tuh €	4,80	3,72	0,00	635,34	719,82
sh uusehitused ja seadmed	tuh €	4,80	3,72	0,00	456,88	669,25
sh olemasolevate rekonstrueerimine	tuh €	0,00	0,00	0,00	178,46	50,56
Kooskõlastatava hinnaga teenuste (ex-ante) investeeringud kokku	tuh €	6,84	28,39	1,55	1 154,96	751,86
Muu tegevus (hinnad ei ole reguleeritavad ÜVVKS kohaselt + muu ex-post)	tuh €	0,83	0,00	0,00	0,05	6,52
sh uusehitused ja seadmed	tuh €	0,83	0,00	0,00	0,00	2,17
sh olemasolevate rekonstrueerimine	tuh €	0,00	0,00	0,00	0,05	4,34
Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris (v.a ühtekuuluvusfondist saadud abi jm)	tuh €	769,14	0,00	0,00	37,91	45,36
Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris (s.h ühtekuuluvusfondist saadud abi jm)	tuh €	0,00	0,00	0,00	2 262,27	1 872,54
Lõpetamata ehitis	tuh €	91,58	297,80	2 327,02	25,88	22,33
s.h Lõpetamata ehitis tagastamatust abist	tuh €	83,86	166,51	1 638,20	0,00	0,00
s.h lõpetamata ehitis KV vahenditest	tuh €	7,71	131,30	688,82	25,88	22,33
Kõik investeeringud kokku	tuh €	868,39	326,19	2 328,56	3 481,06	2 698,61
Investeeringud KV vahenditest veevaldkonda	tuh €	14,55	159,68	690,37	1 180,84	752

2012. a investeeringutena prognoosib KV:

- 1) Vardja küla ÜVK rekonstrueerimist;
- 2) 2 Volkswagen sõiduki soetamist;
- 3) Vardja reoveepuhasti aeratsioonisüsteemi ümberehitus ja puhuri asendamine;
- 4) Sepa reoveepuhasti aeratsioonisüsteemi ümberehitus;
- 5) Kose valla reoveekogumisala veemajandusprojekt;
- 6) Ravila RVP rekonstrueerimine.

ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks. Seega on oluline hinnata investeeringute põhjendatust veeteenuse hinnas. Selleks on ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatud KA-le kohustus küsida valla- või linnavalitsuselt arvamust Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale. Valla- või linnavalitsuse ülesanne on läbi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava tagada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkus.

14.10.2011 saatis KA Kose Vallavalitsusele järelepärimise, milles küsis reguleeritavas varas kajastuvate investeeringute vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavadele vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

18.10.2011 Kose Vallavalitsuselt saabunud vastuse kohaselt on KV poolt Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale. Eeltoodust lähtuvalt, kui kohalik omavalitsus on täitnud oma seadusest tulenevad kohustused, on läbi põhjendatud investeeringute lülitamise veeteenuse hinda tagatud ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkti 2 täitmine.

22.02.2012.a. KA-le kooskõlastamiseks esitatud Hinnataotluses ei ole KV muutnud investeeringuid võrreldes 14.10.2011 Kose Vallavalitsusele KA poolt saadetud investeeringute nimekirjaga.

18.10.2011 on Kose Vallavalitsuse kinnituse kohaselt KV investeeringud vastavuses ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale. Seega ei pea KA põhjendatuks Kose Vallavalitsusele lisakoormuse tekitamist küsimaks, kas KV poolt KV vahenditest teostatavad investeeringud summas 752 tuh.€ on vastavuses ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale, sest Kose Vallavalitsus on varasemalt oma 18.10.2011.a. vastuskirjaga KA järelepärimisele vastanud, et KV enda rahaliste vahendite arvelt teostatavad investeeringud summas 752 tuh.€ on vastavuses Kose valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale.

KA peab põhjendatuks veeteenuse hinnas investeeringuid summas 752 tuh.€, kuna Kose Vallavalitsus on Hinnataotluses kajastatud investeeringud hinnanud vastavuses olevaks ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale.

7. KV reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

KV reguleeritav vara

Juhendi punkti 5.4 kohaselt on reguleeritava vara määramine vajalik kapitalikulu (põhivara kulumi) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Juhendi punkti 5.5 järgi arvestatakse teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud reguleeritava vara hulka.

Juhendi punkti 5.6 järgi ei arvestata reguleeritava vara hulka:

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara (välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid ning teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud);
- 4) tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- 5) tarbijate poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) mittepõhjendatud investeeringuid.

Juhendi punkti 5.7 järgi kasutatakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Juhendi punktist 5.8 tulenevalt arvutatakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil alljärgnevalt:

$$RV = RV_r + KK$$

kus:

RV	-	reguleeritav vara;
RV_r	-	reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
KK	-	käibekapital.

Juhendi punkti 5.9 kohaselt võetakse käibekapitali arvestuse aluseks 5% regulatsiooniperioodi lubatud müügitulust. Juhendi punkti 5.10 järgi ei lülitata vertikaalselt integreeritud kontserni kuuluvate ettevõtjate sisekäivet käibekapitali arvestusse.

Juhendi punkti 5.4 kohaselt on reguleeritava vara määramine vajalik kapitalikulu (põhivara kulumi) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 sätestab, et veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Seega lähtub KA reguleeritava vara leidmisel vaid vee-ettevõtja vahendite ja

tema poolt võetud kohustuste ehk kokkuvõtlikult ettevõtte vahendite arvelt soetatud põhivara jääkmaksumusest, mille hulka ei arvata tagastamatu abi raames ega tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud põhivara.

KV loodi 23.12.2002.a. 01.01.2003 oli KV varade soetusmaksumus koos lõpetamata ehitisega 0 krooni (0 tuh.€).

2008 kuni 2012 jooksul teostatud suurimad investeerimisprojektid olid:

- Kose veemajandusprojekt - 2008 alustati finantsanalüüsi koostamisega ÜF taotlusvoorst raha saamiseks ÜVK rekonstrueerimiseks ja rajamiseks. 2009.a. rahuldati KV taotlus. Projekti kestvuseks on 11.02.2009-31.05.2012.a. Välja kuulutatud hangete tulemusena kujuneb projekti lõppmaksumuseks 31.05.2012.a. 5,56 milj.€, millest KV omaosalus on 1,09 milj.€. Projekti raames vahetatakse välja suur osa vee- ja reoveetorustikest, paigaldatakse veetöötlusseadmeid ning ehitatakse uus reoveepuhasti ning tehakse veel palju väikesemahulisemaid töid.

2010 investeeringud:

- 2010.a. viidi läbi hanked Oru küla Männimäe piirkonna vee- ja kanalisatsioonitorustike ehitamiseks ning Männimäe pumbajaama rekonstrueerimiseks. Tööd teostati 2010.a suvel ja sügisel. Kokku ehitati 1,36 km veetorustikke, 1,43 km kanalisatsiooni torustikke, paigaldati 2 reoveepumplat, 4 tuletõrjehüdranti. Männimäe puurkaevust väljuvas vees vähenes rauasisaldus 260-lt µg/l 30-le µg/l. Kaugseire said kaks reoveepumplat ja Männimäe puurkaev-pumpla.
- Oru, Heinamäe ja Sepa puurkaev-pumplates vahetati välja sisemised torustikud ja hüdrofoor.
- Orus likvideeriti Kontori puurkaev-pumpla hoone. Puurkaev ise jäi tamponeerimata. Ehitati veetorni juures ringi veetorustikud.
- Karla külas rekonstrueeriti oma jõududega 50 m ulatuses isevoolset kanalisatsioonitorustikku, võttes vahelt välja nõukogude aegse suure reovee mahuti, mis põhjustas pidevaid ummistusi.
- Kanalisatsioonitrasside läbipesu tehti osaliselt Kose-Uuemõisas, Palveres ja Kosel.
- Lõpetati OÜ Kose Vesi kolme viimase rajatise maa kinnistamistoimingud.

2011 inveteeringud:

- 2011 sügisel rekonstrueeriti Vardja küla veetrassid ja pumbajaam. Viimases paigaldati rauaeraldusfiltrid ning uuendati torustikud jms. Rekonstrueerimist toetas SA KIK. Omaosaluse tasus Kose Vesi OÜ. Tööde kogumaksumus 50 tuh.€.

Lisaks on KV regulaarselt teostanud vee- ja kanalisatsioonitorustike ning pumplate remondi-, hooldus ja renoveerimistöid.

2002.a-st oli põhivarde soetusmaksumuse alampiir 1500 krooni (95,87 eurot). 2007.a-l tõsteti seda 30 000 kroonini (1 917 eurot). Alates 2011.a-st on põhivara soetusmaksumuse alampiiriks 2 000 €.

KV selgituste kohaselt kasutati 2009.a-ni ettevõtte raamatupidamises sihtfinantseerimise kajastamisel netomeetodit. 2007.a. muutis rahandusministeerium riigiraamatupidamises kasutatavat sihtfinantseerimise põhimõtet. 2009.a-l sai KV ainuomanikuks Kose Vallavalitsus ning omanik võttis 05.10.2009 vastu otsuse, et edaspidi kasutatakse KV raamatupidamises sihtfinantseerimise arvestusel brutomeetodit. Brutomeetodi kohaselt sihtfinantseerimise arvelt soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses ning saadud sihtfinantseerimine kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu. Soetatud vara amortiseeritakse kuludesse ja sihtfinantseerimise kohustus tuludesse vara kasuliku eluea jooksul. Samast aastast (2009.a) hakati liitumistasudest saadud tulu kajastama tulevaste perioodide tuluna ning amortiseerima tuludesse liitumisega seoses tehtud investeeringute kasuliku eluea jooksul.

ÜVVKS § 14 lg 2 tulenevalt kasutab KA reguleeritava vara arvestamisel ettevõtte omavahenditest soetatud põhivara bilansilist jääkmaksumust. KA on koostanud järgnevalt tabeli (vt Tabel 26), kus on kajastatud kooskõlastatava veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate põhivarade (põhivara, mis ei sisalda liitumistasude ja sihtfinantseerimise arvel teostatud investeeringuid) arvestus.

Tabel 26 Kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatava reguleeritava vara arvestus

			2008	2009	2010	2011	2012
1	Põhivara soetusmaksumus aasta alguses	tuh €	637	651	803	1 360	1 852
2	Põhivara jääkmaksumus aasta alguses	tuh €	507	494	619	1 154	1 608
3	Investeeringud	tuh €	7	28	2	1 155	752
4	Põhivara kulum	tuh €	27	27	22	38	87
5	Keskmine kulumnorm soetusmaksumuse suhtes*	%	4,17	3,74	2,03	2,38	3,89
6	Müüdnud, likvideeritud põhivara soetusmaksumuses	tuh €	0	0	2	0	0
7	Müüdnud, likvideeritud põhivara jääkmaksumuses	tuh €	0	0	2	0	0
8	Ümberklassifitseeritud soetusmaksumuses	tuh €	0	-8	-131	-689	-26
9	Ümberklassifitseeritud jääkmaksumuses	tuh €	0	-8	-131	-689	-26
10	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus	tuh €	643	672	671	1 826	2 578
11	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	tuh €	487	488	465	1 582	2 247
12	Lõpetamata ehitised	tuh €	8	131	689	26	22
13	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus	tuh €	651	803	1 360	1 852	2 600
14	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	tuh €	494	619	1 154	1 608	2 270
15	Lubatud müügitulu tarbijate veeteenuse hinnas	tuh €					426,42
16	Käibekapital (5% lubatud müügitulust)	tuh €					21,3
17	Reguleeritav vara	tuh €					2 291

Kontrollimaks ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava põhjendatud tulukuse põhjendatust leiab KA Juhendi punktist 5.7 lähtuvalt KV omavahendite arvelt soetatud põhivarade jääkmaksumuse 2012.a lõpus, milleks on 2 270 tuh.€ (vt Tabel 26 rida 14 veerg 2012).

Juhendi punktist 5.8 lähtuvalt tuleb reguleeritava vara leidmiseks liita põhivara bilansilisele jääkmaksumusele aasta lõpus 2 270 tuh.€ käibekapitali summa 21,3 tuh.€ ($426,42 \times 5\% / 100\% = 21,3$) ehk 5% regulatsiooniperioodiks KV poolt taotletud müügitulust. Seega kujuneb KV reguleeritava vara väärtuseks 2 291 tuh.€ [$2\,270 + 21,3 = 2\,291$ (vt Tabel 26 rida 17 veerg 2012)].

KA loeb põhjendatuks KV reguleeritava vara väärtuse 2 291 tuh.€, kuna nimetatud suurus tuleneb Juhendi punktis 5 kajastatud arvestuspõhimõtetest.

7.2. Kapitalikulu

Juhendi punkti 5.1 kohaselt on kapitalikulu veeteenuse hinda lülitatav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega. Juhendi punkti 5.2 kohaselt on kapitalikulu eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine veeteenuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea jooksul. Juhendi punkti 5.3 järgi arvestatakse kapitalikulu reguleeritavalt varalt. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka kuuluvalt amortiseeruvalt põhivaralt.

KV esitatud kapitalikulu summas 86,59 tuh.€

KV poolt esitatud Hinnataotluses on ettevõtja arvutanud ettevõtte vahendite arvelt soetatud põhivaralt 2012.a-l kujunevaks kapitalikuluks 86,59 tuh.€. Kapitalikulu ja kapitalikulu normi on KV arvestanud vastavalt ettevõtte raamatupidamise sise-eeskirjale (juhataja määrab igale varale eraldi kasuliku eluea).

KA seisukoht kapitalikulu 86,59 tuh.€ osas

Juhendi punkti 5.7 kohaselt kasutatakse kapitalikulu leidmisel ettevõtja raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale. Hinnataotluse kohaselt kujuneb kooskõlastatava veeteenuse hinda lülitatud veeteenusega seotud varadelt arvestatud kapitalikuluks 2012.a-l 86,59 tuh.€.

KA võrdles KV raamatupidamises kajastatud varade eluigasid sihtasutuse Keskkonna-investeeringute Keskus (edaspidi KIK) poolt administreeritava Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist toetatavate projektide Juhendmaterjalis⁸ kajastatud varade arvestuslike kasulike eluigadega (vt Tabel 27).

Tabel 27 KV varade eluigade võrdlus KIK poolt soovitatud eluigadega

Rea nr		KV poolt rakendatav		KIK soovitus (aastat)
		aasta	%	
1	Võrgustikud, torustikud	20 - 50	2 - 5%	40
2	Tootmishooned	20 - 50	2 - 5%	40
3	Masinad ja seadmed	3 - 10	10 - 33%	15

Tabelist (vt Tabel 27) selgub, et KV poolt kasutatavad varade eluead on KIK soovituslikest varade eluigadest osaliselt pikemad torustikel ja hoonetel. KIK poolt soovitatud varade eluigadest on mõnevõrra lühemad masinatele ja seadmetele antud kasulikud eluead (s.h sõidukid). Uute arvelevõetavate varade puhul on KV arvestanud torustike amortisatsiooninormiks näiteks 2,5% ehk torustike kasulikuks elueaks 40.a., mis on samaväärne KIK poolt soovitatuga.

Tulenevalt kasutatava vara eluea määramisest vastavuses selle tegelikule kasutuseale peab KA põhjendatuks omavahendite ja kohustuste arvelt veeteenuse osutamiseks soetatud põhivaradelt arvestatud raamatupidamises kajastuvat kapitalikulu summas 86,59 tuh.€.

7.3. KV põhjendatud tulukus

Juhendi punkti 2.8 kohaselt on põhjendatud tulukus ärikasum, mis leitakse reguleeritava vara väärtuse ja põhjendatud tulunormi korrutisena. Juhendi punktist 6.2 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = r_p \times RV$$

kus:

- PT - põhjendatud tulukus;
- r_p - põhjendatud tulunorm (WACC);
- RV - reguleeritav vara.

Juhendi punktist 6.3 tulenevat ei tohi investeeritud varade tootlikkus ületada ettevõtte kaalutud keskmist kapitali hinda. Vastavalt Juhendi punktile 6.4 arvutatakse põhjendatud tulunorm WACC alljärgneva valemi alusel:

⁸ Keskkonnaministri 01.07.2009.a määruse nr 34 lisa 2 "Juhendmaterjal projekti teostatavusuuringu, finants- ja majandusanalüüsi ning keskkonnamõjude eelhindangu koostamiseks, kui projekti kaasrahastamise taotlus esitatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondile" II osa p 10 kajastatud varade kasulikud eluead.

$$WACC = k_e \times \left(\frac{OK}{VK + OK} \right) + k_d \times \left(\frac{VK}{VK + OK} \right),$$

kus:

- k_e - omakapitali hind (%);
- k_d - võlakapitali hind (%);
- VK - võlakapitali osakaal (%);
- OK - omakapitali osakaal (%).

Juhendi punkti 6.5 kohaselt kasutab KA WACC-i arvutamisel kapitali struktuuri, millest 50% on võlakapital ja 50% omakapital. KA ei kasuta WACC-i arvutamisel ettevõtte bilansilisi andmeid.

Juhendi punkti 6.5 alusel on **kaalutud keskmine kapitali hind (WACC) 2012.a-l vee-ettevõtjatele 7,92%**. WACC-i kujunemise aluseid kajastab alljärgnev Tabel 28.

Tabel 28 WACC arvestus

	WACC arvestus (%-des)	Vee-ettevõtjad
1	Nominaalne riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	3,354
2	Eesti riigiriski preemia	2,042
3	Ettevõtja võlakapitali riskipreemia	1,1
4	Võlakapitali hind	6,49
5	Nominaalne riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	3,354
6	Eesti riigiriski preemia	2,04
7	Tururiski preemia (McKinsey)	5,00
8	Beeta (võimendusega)	0,79
9	Omakapitali hind	9,346
10	Võla- ja omakapitali osakaal	0,50
11	Võla- ja omakapitali osakaal	0,50
12	WACC	7,92%

KV soovib veeteenuse hinnas kasjastada põhjendatud tulukust summas 102,41 tuh.€

KV poolt esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitada põhjendatud tulukuse summas 102,41 tuh.€.

KA seisukoht põhjendatud tulukuse 102,41 tuh.€ osas

Monopoolsete ettevõtete tulunorm peab olema piiratud, mida sätestab ka ÜVVKS § 14 lg 2 p 5, mille kohaselt veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. KV on monopoolne ettevõtte, mistõttu tarbijatel puudub võimalus osta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenust konkureerivatelt ettevõtjatelt. Tulenevalt sellest on nii Euroopas kui ka mujal maailmas kujundatud üldtunnustatud hinnaregulatsiooni printsiibid, mille üheks eesmärgiks on tulukuse piiramine.

Käesoleva otsuse punktis 6.1 on KA lugenud põhjendatuks KV reguleeritava vara väärtuse summas 2 291 tuh.€. Juhendi punktist 6 lähtuvalt, kontrollib KA ettevõtja poolt taotletud põhjendatud tulukuse põhjendatust veeteenuse hinnas, rakendades reguleeritava vara väärtusele 2 291 tuh.€ põhjendatud tulunormi (WACC) 7,92%.

Lähtuvalt Juhendi punktist 6 kujuneb põhjendatud tulukuseks 181,45 tuh.€ (reguleeritav vara 2291 × WACC 7,92% = 181,45). KA poolt Juhendi punktis 6 toodud põhimõtete kohaselt arvutatud põhjendatud tulukus 181,45 tuh.€ on 79,04 tuh.€ (181,45 – 102,41 = 79,04) võrra suurem summast,

mida KV soovib lülitada veeteenuse hinda. Hinnamenetluse käigus on KV avaldanud soovi mitte lülitada klientide veeteenuse hinda kogu lubatud põhjendatud tulukuse summat, et hinnatõus tarbijatele ei oleks väga järsk ning ettevõtja kinnitusel piisab ettevõtte jätkusuutlikkuse tagamiseks põhjendatud tulukuse summast 102,41 tuh.€.

Kuna ÜVVKS § 14 kohaselt peab olema veeteenuse hind kulupõhine ning ÜVVKS § 14 lg 2, 3 kohaselt peab veeteenuse hind olema kujundatud selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud muuhulgas põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt ning investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks, siis hindab KA, kas KV poolt taotletud põhjendatud tulukuse summa tagab ÜVVKS § 14 lg 2, 3 täitmise. KA koostas tabeli (vt Tabel 29) kontrollimaks, kas lubatud müügitulu on piisav tagamaks vee-ettevõtjale positiivset kassavoogu.

Tabel 29 KV vaba kassavoog

	KULUKOMPONENDID (tuh €)	KV väljaminekud 2012 (tuh.€)
1	Mittekontrollitavad kulud	24,12
2	Kontrollitavad kulud	213,30
3	Laenukohustused	95,79
4	KULUD KOKKU 2012. a-l	333,21
5	LUBATUD MÜÜGITULU VEETEENUSE HINNAS	426,42
6	VABA KASSAVOOG	93,21

KV poolt kooskõlastamiseks esitatud hind tagab ÜVVKS § 14 lg 2, 3 täitmise, kuna:

- 1) kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind tagab ettevõttele piisava vaba kassavoo 93,21 tuh.€ (vt Tabel 29 rida 6) ettevõtte majandustegevuse jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 2) läbi veeteenuse hinna saavad kaetud ettevõtte poolt veevaldkonda puudutavad kulutused (vt Tabel 29 read 1 kuni 4) ning tagatud on ka vaba kassavoo olemasolu (vt Tabel 29 rida 6);
- 3) kogu põhjendatud tulukuse hinda lülitamata jätmine ei riiva tarbijate huve.

KA loeb põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda KV poolt taotletav põhjendatud tulukus summas 102,41 tuh.€, kuna KA on kontrollinud, et ettevõtte jätkusuutlikkus on tagatud ka madalama põhjendatud tulukusega ning taotletav põhjendatud tulukuse summa ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 tulenevat põhjendatud tulukuse summat 181,45 tuh.€, mistõttu ei ole riivatud vee-ettevõtja tarbijate huvid.

8. Veeteenuse hind

Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ($T_{lubatud}$). Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse alljärgnevad kulud:

- 1) tegevuskulud;
- 2) kapitalikulu;
- 3) põhjendatud tulukus.

Juhendi punktist 7.3 tulenevalt kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva võrrandi alusel:

$$T_{lubatud} = TK + A + PT,$$

kus:

$T_{lubatud}$	-	lubatud müügitulu;
TK	-	tegevuskulud;
A	-	kapitalikulu;
PT	-	põhjendatud tulukus.

Juhendi punkti 7.5 järgi peab lubatud müügitulu jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama alljärgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud} = \sum T_{lubatud_n},$$

kus:

$T_{lubatud}$	-	vastava veeteenuse lubatud müügitulu;
n	-	veeteenus.

Tulenevalt Juhendi punktist 7.6 leitakse lubatud müügitulu alusel konkreetsed veeteenuse hinnad järgmiselt:

$$hind_n = \frac{T_{lubatud_n}}{m_n} \text{ (€/m}^3\text{)},$$

kus:

$T_{lubatud_n}$	-	vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil;
m_n	-	vastava ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuse müügimaht regulatsiooniperioodil;
$hind_n$	-	vastava veeteenuse hind regulatsiooniperioodil.

Metoodika p 2.12 kohaselt on regulatsiooniperiood 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks hindade arvutamisel.

KA koostas tabeli (vt Lisa 1) veeteenuse kulude ja põhjendatud tulukuse jagunemise kohta erinevatele veeteenustele ehk veeteenuse hinna kujunemise kohta, tulenevalt KA poolt käesolevas otsuses põhjendatuks loetud müügimahtudest, kuludest ning põhjendatud tulukusest.

8.1 Tasu võetud vee eest

KV on kooskõlastamiseks esitanud tasu võetud vee eest 0,9959 €/m³

KA seisukoht KV poolt taotletud tasu võetud vee eest 0,9959 €/m³ kohta

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt on lubatud müügitulu tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa. Käesoleva otsuse punktis 3 kuni 7 (kokkuvõtte kajastatud Tabel 5) luges KA põhjendatuks: võetud vee müügimahu 129,187 tuh m³ (Tabel 5 veerg „tasu võetud vee eest“ rida 2; otsuse p 3.1) ning tegevuskulud 79,045 tuh.€ (Tabel 5 veerg „tasu võetud vee eest“ rida 3 ja rida 7; otsuse p 5.1 ja 5.2), kapitalikulu 21, 472 tuh.€ (Tabel 5 veerg „tasu võetud vee eest“ rida 25; otsuse p 7.2) ja põhjendatud tulukuse 28,141tuh. € (Tabel 5 veerg „tasu võetud vee eest“ rida 26; otsuse p 7.3) ning käesoleva otsuse punktis 4 lubatud tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse jagunemise erinevate veeteenuste vahel, mistõttu kujuneb põhjendatud lubatud müügituluks võetud vee eest summa 128,658 tuh € (vt lisa 1 rida 27 veerg „Tasu võetava vee eest“).

Juhendi punktist 7.6 lähtuvalt kujuneb tasuks võetud vee eest:

$$128,658 \text{ tuh } € / 129,187 \text{ tuh m}^3 = 0,9959 \text{ €/m}^3.$$

8.2 Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest

KV on kooskõlastamiseks esitanud tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest 2,0808 €/m³

KA seisukoht KV poolt taotletud tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest 2,0808 €/m³

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt on lubatud müügitulu tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa. Käesoleva otsuse punktis 3 kuni 7 (kokkuvõtte kajastatud Tabel 5) luges KA põhjendatuks: reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu kujunemise aluseks oleva müügitulu 128,405 tuh m³ (Tabel 5 veerg „tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest“ rida 2; otsuse p 3.1), tegevuskulud 145,4 tuh.€ (Tabel 5 veerg „tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest“ rida 3 ja rida 7; otsuse p 5.1 ja 5.2), kapitalikulu 55,942 tuh.€ (Tabel 5 veerg „tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest“ rida 25; otsuse p 7.2) ja põhjendatud tulukuse 65,844 tuh.€ (Tabel 5 veerg „tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest“ rida 26; otsuse p 7.3) ning käesoleva otsuse punktis 4 lubatud tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse (lubatud müügitulu) jagunemist erinevate veeteenuste vahel, mistõttu kujunes põhjendatud lubatud müügituluks reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisel summa 267,186 tuh € (lisa 1 rida 27 veerg „Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest“).

Juhendi punktist 7.6 lähtuvalt kujuneb tasuks reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest:

$$267,186 \text{ tuh } € / 128,405 \text{ tuh m}^3 = 2,0808 \text{ €/m}^3$$

8.3 Abonenttasu ühisveevärgiga liitunutele sõltuvalt tarbimismahust

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt on lubatud müügitulu tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa. Käesoleva otsuse punktis 3 kuni 7 (kokkuvõtte kajastatud Tabel 5) luges KA põhjendatuks: ühisveevärgiga liitunute abonentide arvuks 492 tk (Tabel 5 veerg „abonenttasud (vesi)“ rida 1; otsuse p 3.1), tegevuskulusid 5,329 tuh € (Tabel 5 veerg „abonenttasud (vesi)“ rida 3 ja rida 7; otsuse p 5.1 ja 5.2), kapitalikulu 3,767 tuh € (Tabel 5 veerg „abonenttasud (vesi)“ rida 25; otsuse p 7.2) ja põhjendatud tulukust 3,462 tuh € (Tabel 5 veerg „abonenttasud (vesi)“ rida 26; otsuse p 7.3) ning käesoleva otsuse punktis 4 lubatud tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse (lubatud müügitulu) jagunemise erinevate veeteenuste vahel, mistõttu kujunes põhjendatud lubatud müügituluks abonenttasu puhul ühisveevärgiga liitunutele, summa 12,559 tuh.€ (vt lisa 1 rida 27 veerg „Abonenttasu (vesi)“).

Juhendi punktist 7.6 lähtuvalt kujuneb abonenttasu ühisveevärgiga liitunutele sõltuvalt tarbimismahust kuus:

		Ühik	Abonenttasu (vesi)	s.h 0-15 m ³ kuus	s.h 16-50 m ³ kuus	s.h 51-100 m ³ kuus	s.h 101-150 m ³ kuus	s.h 151-200 m ³ kuus	s.h 201 m ³ ja enam kuus
1	Müügitulu abonenttasust ühisveevärgiga liitunutele	tuh €	12,559	2,8732	1,5842	3,5645	0,9001	0,7561	2,8804
2	Abonentide arv (vesi)	tk	492	399	44	33	5	3	8
3	Veeteenuse hind	€/aastas		7,20	36,00	108,00	180,00	252,00	360,00
4	Veeteenuse hind	€/kuus		0,60	3,00	9,00	15,00	21,00	30,00

Abonenttasu suurus kuus on leitud tarbimismahupõhise grupi lubatud müügitulu jagamisel tarbimismahupõhise grupi abonentide arvuga, mis omakorda on jagatud 12 kuuga (12-ga jagamine on vajalik aastasest abonenttasust ühel kuul makstava abonenttasu suuruse leidmiseks).

Abonenttasu reovee puhastamise ja ärajuhtimise teenusega liitunutele sõltuvalt tarbimismahust

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt on lubatud müügitulu tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa. Käesoleva otsuse punktis 3 kuni 7 (kokkuvõtte kajastatud Tabel 5) luges KA põhjendatuks: reovee ärajuhtimise ja puhastamise abonentide arvu 454 tk (Tabel 5 veerg „abonenttasud (reovesi)“ rida 1; otsuse p 3.1), tegevuskulud 7,647 tuh € (Tabel 5 veerg „abonenttasud (reovesi)“ rida 3 ja rida 7; otsuse p 5.1 ja 5.2), kapitalikulu 5,406 tuh € (Tabel 5 veerg „abonenttasud (reovesi)“ rida 25; otsuse p 7.2) ja põhjendatud tulukuse 4,966 tuh € (Tabel 5 veerg „abonenttasud (reovesi)“ rida 26; otsuse p 7.3) ning käesoleva otsuse punktis 4 lubatud tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse (lubatud müügitulu) jagunemise erinevate veeteenuste vahel, mistõttu kujunes põhjendatud lubatud müügituluks abonenttasule reovee puhastamise ja ärajuhtimise osas summa 18,02 tuh.€ [vt lisa 1 rida 27 veerg „Abonenttasu (reovesi)“].

		Ühik	Abonenttasu (reovesi)	s.h 0-15 m³ kuus	s.h 16-50 m³ kuus	s.h 51- 100 m³ kuus	s.h 101- 150 m³ kuus	s.h 151- 200 m³ kuus	s.h 201 m³ ja enam kuus
1	Müügitulu abonenttasust reovee puhastamise ja ärajuhtimise teenusega liitunutele	tuh €	18,020	3,7167	2,6100	4,8546	1,5660	1,0962	4,1760
2	Abonentide arv (reovesi)	tk	454	356	50	31	6	3	8
3	Veeteenuse hind	€/aastas	38,60	10,44	52,20	156,60	261,00	365,40	522,00
4	Veeteenuse hind	€/kuus		0,87	4,35	13,05	21,75	30,45	43,50

Abonenttasu suurus kuus on leitud tarbimismahupõhise grupi lubatud müügitulu jagamisel tarbimismahupõhise grupi abonentide arvuga, mis omakorda on jagatud 12 kuuga (12-ga jagamine on vajalik aastasest abonenttasust ühel kuul makstava abonenttasu suuruse leidmiseks).

9. Lubatud müügitulu kooskõlastatavate veeteenuse hindadega

Vastavalt Juhendi punktile 7.5 kontrollib KA, et kooskõlastamiseks esitatud veeteenuste hindadega saadav müügitulu ei ületa tabelis 5 (vt Tabel 5 rida 27 veerg KOKKU veeteenuse hinnas) kajastatud kogu lubatud müügitulu 426,42 tuh.€.

Tabel 30 Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil

Veeteenuse hind 2012		Ühik	Tasu võetud vee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	Abonent-tasu (vesi)	s.h 0-15 m³ kuus	s.h 16-50 m³ kuus	s.h 51-100 m³ kuus	s.h 101-150 m³ kuus	s.h 151-200 m³ kuus	s.h 201 m³ ja enam kuus	Abonent-tasu (reovesi)	s.h 0-15 m³ kuus	s.h 16-50 m³ kuus	s.h 51-100 m³ kuus	s.h 101-150 m³ kuus	s.h 151-200 m³ kuus	s.h 201 m³ ja enam kuus	KOKKU
1	KV taotletav müügitulu	tuh €	128,658	267,186	12,559	2,8732	1,5842	3,5645	0,9001	0,7561	2,8804	18,020	3,7167	2,6100	4,8546	1,5660	1,0962	4,1760	426,42
2	Veeteenuse hind	€/kuus				0,60	3,00	9,00	15,00	21,00	30,00		0,87	4,35	13,05	21,75	30,45	43,50	
3	Veeteenuse hind	€/m³	0,9959	2,0808															
4	Müügimaht	Tk/kuus			492	399	44	33	5	3	8	454	356	50	31	6	3	8	
5	Müügimaht	tuh m³	129,187	128,405															
6	Lubatud müügitulu aastas	tuh €	128.658	267.186	12.559	2.8732	1.5842	3.5645	0.9001	0.7561	2.8804	18.020	3.7167	2.6100	4.8546	1.5660	1.0962	4.1760	426.42

Tabelist 30 järeldub, et kooskõlastatava veeteenuse hinnaga saadav müügitulu ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 põhjal lubatud müügitulu 426,42 tuh.€, mistõttu peab KA kooskõlastatavat veeteenuse hinda põhjendatuks.

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KonkS § 18 lg 1 p 2; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3; ÜVVKS § 14; ÜVVKS § 14² ja eeltoodud seadusesätete alusel väljatöötatud Juhendist,

otsustan:

Kooskõlastada OÜ Kose vesi poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind alljärgnevalt:

- tasu võetud vee eest **0,9959 €/m³**
- tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest **2,0808 €/m³**
- abonenttasu ühisveevärgiga liitunutele sõltuvalt tarbimismahust kuus:
 - 0-15 m³ kuus **0,60 €/kuus**
 - 16-50 m³ kuus **3,00 €/kuus**
 - 51-100 m³ kuus **9,00 €/kuus**
 - 101-150 m³ kuus **15,00 €/kuus**
 - 151-200 m³ kuus **21,00 €/kuus**
 - 201 ja enam³ kuus **30,00 €/kuus**

Abonenttasu ühisveevärgiga liitunutele sõltuvalt tarbimismahust, mis on leitud eelneva aasta tegeliku tarbimismahu jagamisel 12 kuuga v.a juhul kui tarbija liitumine toimus aasta keskel. Sellisel juhul jagatakse tarbimismaht kuude arvuga, mil tarbija oli liitunud ühisveevärgi süsteemiga

- Abonenttasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega liitunutele sõltuvalt tarbimismahust kuus:

0-15 m ³ kuus	0,87 €/kuus
16-50 m ³ kuus	4,35 €/kuus
51-100 m ³ kuus	13,05 €/kuus
101-150 m ³ kuus	21,75 €/kuus
151-200 m ³ kuus	30,45 €/kuus
201 ja enam ³ kuus	43,50 €/kuus

Abonenttasu reovee puhastamise ja ärajuhtimise teenuse osutamisel sõltuvalt tarbimismahust, mis on leitud eelneva aasta tegeliku tarbimismahu jagamisel 12 kuuga v.a juhul kui tarbija liitumine eelneval aastal toimus aasta keskel. Sellisel juhul jagatakse tarbimismaht kuude arvuga, mil tarbija oli liitunud ühiskanalisatsiooni süsteemiga.

Lähtuvalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 kehtestab vee-ettevõtja veeteenuse hinna ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist. Pärast hinna kehtestamise otsuse vastuvõtmist avaldab vee-ettevõtja hinna kehtestamise teate kohaliku omavalitsuse või vee-ettevõtja veebilehel ja üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna levikuga ajalehes.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 7 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks halduskohtule.

/Allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Lisa 1 Kulude ja põhjendatud tulukuse jagunemine

Rea nr	Veeteenuse hind 2012	Ühik	Tasu võetud vee eest	Tasu reovee ärakujuhtimise ja puhastamise eest	Abonenttasud kokku	Abonenttasu (vesi)	s.h 0-15 m³ kuus	s.h 16-50 m³ kuus	s.h 51-100 m³ kuus	s.h 101-150 m³ kuus	s.h 151-200 m³ kuus	s.h 201 m³ ja enam kuus	Abonenttasu (reovesi)	s.h 0-15 m³ kuus	s.h 16-50 m³ kuus	s.h 51-100 m³ kuus	s.h 101-150 m³ kuus	s.h 151-200 m³ kuus	s.h 201 m³ ja enam kuus	KOKKU veeteenuse hinnas
1	Abonentide arv	tk/kuus				492	399	44	33	5	3	8	454	356,00	50,00	31,00	6,00	3,00	8,00	
2	Müügimaht	tuh m³	129,187	128,405																
3	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	10,915	13,165	0,0398	0,0163	0,0037	0,0021	0,0046	0,0012	0,0010	0,0037	0,023	0,0048	0,0034	0,0063	0,0020	0,0014	0,0054	24,12
4	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	10,6814	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	10,68
5	Saastemaks	tuh €	0,0000	12,8754	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	12,88
6	Maamaksu kulu	tuh €	0,2336	0,2899	0,0398	0,0163	0,0037	0,0021	0,0046	0,0012	0,0010	0,0037	0,0234	0,0048	0,0034	0,0063	0,0020	0,0014	0,0054	0,56
7	Kontrollitavad kulud	tuh €	68,130	132,235	12,9365	5,3126	1,2155	0,6702	1,5079	0,3808	0,3199	1,2185	7,624	1,5725	1,1043	2,0539	0,6626	0,4638	1,7668	213,30
8	Elektrienergia kulu	tuh €	14,6003	34,5451	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	49,15
9	Kemikaalide kulu	tuh €	0,0000	6,1468	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	6,15
10	Remondi-ja hoolduskulud	tuh €	1,4861	1,6490	0,3362	0,1381	0,0316	0,0174	0,0392	0,0099	0,0083	0,0317	0,1981	0,0409	0,0287	0,0534	0,0172	0,0121	0,0459	3,47
11	Põhivahendite rendikulu	tuh €	0,0843	0,1309	0,0177	0,0073	0,0017	0,0009	0,0021	0,0005	0,0004	0,0017	0,0104	0,0022	0,0015	0,0028	0,0009	0,0006	0,0024	0,23
12	Kulud mõõdetehnikale	tuh €	1,1732	0,0000	0,0892	0,0366	0,0084	0,0046	0,0104	0,0026	0,0022	0,0084	0,0525	0,0108	0,0076	0,0142	0,0046	0,0032	0,0122	1,26
13	Kulud töövahenditele	tuh €	0,1770	0,2500	0,0352	0,0144	0,0033	0,0018	0,0041	0,0010	0,0009	0,0033	0,0207	0,0043	0,0030	0,0056	0,0018	0,0013	0,0048	0,46
14	Hoonete ja ruumide rendikulud	tuh €	0,1058	0,2103	0,0260	0,0107	0,0024	0,0013	0,0030	0,0008	0,0006	0,0025	0,0153	0,0032	0,0022	0,0041	0,0013	0,0009	0,0036	0,34
15	Bürookulud	tuh €	0,6823	1,1923	0,1544	0,0634	0,0145	0,0080	0,0180	0,0045	0,0038	0,0145	0,0910	0,0188	0,0132	0,0245	0,0079	0,0055	0,0211	2,03
16	Transpordikulud	tuh €	6,0854	6,4664	1,2110	0,4973	0,1138	0,0627	0,1412	0,0356	0,0299	0,1141	0,7137	0,1472	0,1034	0,1923	0,0620	0,0434	0,1654	13,76
17	Telekommunikatsioonikulud	tuh €	0,9402	1,8681	0,2313	0,0950	0,0217	0,0120	0,0270	0,0068	0,0057	0,0218	0,1363	0,0281	0,0197	0,0367	0,0118	0,0083	0,0316	3,04
18	Kindlustuskulud	tuh €	0,4140	0,9632	0,1134	0,0466	0,0107	0,0059	0,0132	0,0033	0,0028	0,0107	0,0668	0,0138	0,0097	0,0180	0,0058	0,0041	0,0155	1,49
19	Töötervishoiu ja -ohutuse alased kulud	tuh €	0,3417	0,8398	0,0973	0,0400	0,0091	0,0050	0,0113	0,0029	0,0024	0,0092	0,0573	0,0118	0,0083	0,0154	0,0050	0,0035	0,0133	1,28
20	Lähetuskulud	tuh €	0,0938	0,1164	0,0160	0,0066	0,0015	0,0008	0,0019	0,0005	0,0004	0,0015	0,0094	0,0019	0,0014	0,0025	0,0008	0,0006	0,0022	0,23
21	Koolituskulud	tuh €	0,0729	0,1129	0,0141	0,0058	0,0013	0,0007	0,0016	0,0004	0,0003	0,0013	0,0083	0,0017	0,0012	0,0022	0,0007	0,0005	0,0019	0,20
22	Muud mitmesugused tegevuskulud	tuh €	5,7314	14,2215	1,6220	0,6661	0,1524	0,0840	0,1891	0,0477	0,0401	0,1528	0,9559	0,1972	0,1385	0,2575	0,0831	0,0582	0,2215	21,57
23	Kapitaliseeritavad tegevuskulud	tuh €	0,3566	5,2863	0,4637	0,1904	0,0436	0,0240	0,0540	0,0136	0,0115	0,0437	0,2733	0,0564	0,0396	0,0736	0,0237	0,0166	0,0633	6,11
24	Tööjõukulud	tuh €	35,7850	58,2359	8,5091	3,4944	0,7995	0,4408	0,9918	0,2505	0,2104	0,8015	5,0146	1,0343	0,7263	1,3510	0,4358	0,3051	1,1621	102,53
25	Kapitalikulu	tuh €	21,472	55,942	9,1738	3,7674	0,8619	0,4752	1,0693	0,2700	0,2268	0,8641	5,406	1,1151	0,7831	1,4565	0,4698	0,3289	1,2529	86,59
26	Põhjendatud tulukus	tuh €	28,141	65,844	8,4282	3,4623	0,7921	0,4368	0,9827	0,2482	0,2085	0,7941	4,966	1,0243	0,7193	1,3379	0,4316	0,3021	1,1508	102,41
27	Lubatud müügitulu	tuh €	128,658	267,186	30,578	12,559	2,8732	1,5842	3,5645	0,9001	0,7561	2,8804	18,020	3,7167	2,6100	4,8546	1,5660	1,0962	4,1760	426,42
28	Veeteenuse hind	€/kuus					0,60	3,00	9,00	15,00	21,00	30,00		0,87	4,35	13,05	21,75	30,45	43,50	
29	Veeteenuse hind	€/m³	0,9959	2,0808																